

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

1
ДИНАР
1952

ГОДИНА
XXIV
БРОЈ
865
27. VII 1966.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

ВОЛИ ХЕРБЕРТ, ВОЂА ГРУПЕ

ДОКТОР РОЈ КЕРНЕР

МАРШ ПРЕКО ЛЕДА ИЗ АМЕРИКЕ У ЕВРОПУ

Четворица Енглеза одлучили су се на смео подухват: кренули су пешнице преко вечитог леда Арктика из Америке у Европу. Са санкама и 40 запрежних паса треба да превале 6.100 километара.

„Највећа авантура нашег времена“ — како су је истраживачи и новинари назвали — почела је 14. фебруара ове године. Према плану, четворица путника треба да стигну на Шпицбершка острва јуна идуће, 1969. године.

ДОКТОР КЕНЕТ ХЕИ

АЛЕН ТИЛ

Ripley's

Вероватли илти не!

ДР ДОНАЛД ДОКТОР
ЗОВЕ СЕ ЈЕДАН
ЛЕКАР
ОПШТЕ
ПРАКСЕ
ИЗ
НЈУЈОРКА.

БРЗОВ СТРЕЛЦИ
(1788-1917) ПОГЛАВИЦА
ЧИПЕВА ИНДИЈАНАЦА
ЖИВЕО ЈЕ 129 ГОДИНА.

ШЕТЊА КРОЗ ОГАЊ

ФРАНЦИСКА КРАЉИЦА РИКАРДА (839-888) КОЈУ ЈЕ ЊЕН МУЖ КРАЉ ЛУЈ ДЕБЕЛИ ОСУМЊИЧИО ЗА НЕВЕРСТВО МОРАЛА ЈЕ ДА ДОКАЖЕ СВОЈУ НЕВИНОСТ ТИМЕ ШТО ЈЕ У ХАЉИНИ НАТОПЉЕНОЈ ВОСКОМ ПРОШЛА КРОЗ ОГАЊ. КРАЉИЦА ЈЕ ПРОШЛА КРОЗ ВАТРУ АЛИ ЈЕ ПОСЛЕ ТОГА НАПУСТИЛА МУЖА И ОТИШЛА У МАНАСТИР.

КАЛУЂЕРИ

У КАМБОѢИ РУЧАЈУ ПРЕМА ПРОПИСИМА У 8 ЧАСОВА ПРЕ ПОДНЕ.

РИБА ФЕЊЕР

ДУБОКОВОДНА РИБА - ПЕЈАК (SALATHAETHAUMA AXELI) ЛЕЖИ НА ДНУ ОКЕАНА И ДОМАМАЈУЈЕ СВОЈЕ ЖРТВЕ СВЕЛОШКУ КОЈА ЈОЈ ЗРАЧИ ИЗ ОТВОРЕНИХ УСТА.

СТАБЉИКУ ПИРИНЧА

СА 673 КЛАСА ОДГАЈИО ЈЕ ЖАН РЕВИЛ ИЗ БРИЗБЕНА (АУСТРАЛИЈА).

Колибри

ЈЕ ЈЕДИНА ПТИЦА КОЈА МОЖЕ ДА ЛЕТИ И НАТРАШКЕ.

ТАТОШ НА ЛЕТОВАЊУ

1 ЧИШАО САМ
2 ЧИШАМ...

Поставили смо им само два питања: коју су књигу највише волели у детињству и шта сад читају:

ТЕОДОРА

ОБРАДОВИЋ

студент упоредне књижевности: Деда ми је веома често причао бајке. Највише сам волела ону о „Алибаби и четрдесет хајдука“. Као у свакој бајци, било је у њој толико невероватних ствари. Тајна пећине која се отварала на чаробне речи: „Сезаме, отвори се“ посебно ме је испуњавала чудним страхом, али и жељом да и сама касније, када одрастем, покушам да пронађем ту чудновату пећину, која, попут ове, крије неко благо. Због тога сам, ваљда, међу првим књигама прочитала бајке из „1001 ноћи“. Срицала сам речи, али и истински осећала лепоту ове приче. Ипак, тада сигурно нисам била свесна тога да свако од нас има небројено пута пред собом своју Сезам-пећину у коју да би ушао мора научити не само ону једну чаробну реч, већ много других које се, тек кад године прођу могу сасвим разумети и правилно поновити. Нисам знала колико лепоте има у том откривању и истраживању тих различитих пећина које су пред нама. Тек што си ушао у једну, а већ желиш да видиш и другу. И тако непрестано, што ближе циљу и смислу те борбе који си сам одредио.

И још увек, уз студије које ме везују за светску литературу и дивна дела којих има веома много и која треба пажљиво читати, ја се често питам, хоћу ли на време и увек сазнати оне праве речи које откривају сву лепоту живота, мени тек наслућену, које уводе у пећину у којој нема и не треба да буде драгог камења, већ другог блага — све тајне о људима, вредности и смислу живота који свако треба истински да проживи.

НА НОВО ГОСТОВАЊЕ

БАЛЕРИНА ВОЉОМ ДРУГИХ

„Не могу рећи да су већ моји први кораци, чим сам проходила, били балетски, што је случај код свих великих балерина света. Не бих говорила истину ни кад бих казала да сам као сасвим мала девојчица била у стању да изводим виртуозне „пируете“ и да је мој ход одавао будућу звезду балета. Нисам, као што многе балерине причају, осећала неодољиву потребу за игром и за сценом. Напротив, балет ме није много занимао ни онда када сам почела да га учим и када ме је моја учитељица готово силом одводила на часове. Балерина сам постала стицајем околности и вољом других.“ — Ово нам је искрено причала прва и највећа југословенска балерина, примабалерина Народног позоришта Јованка Бјегијевић.

Детињство? Питате ме како је изгледало? Као и свако друго. Провела сам га у Прњавору — дубокој босанској провинцији.

О позоришту и сцени слушали смо само од старијих који су одлазили у „свет“. Понекад би нека позоришна група и „залутала“ у Прњавор, али ми деца нисмо одлазили на те представе. Оне су биле само за одрасле. Какву сам онда могла имати склоност према позоришту и балету?

Детињство је пролазило, мирно, испуњено играма и дечјим несташлицама. Школу смо учили предано и могла бих рећи да је баш тамо дошло до мог првог сусрета са „балетом“.

Сећам се, у то доба одржавала се и школска приредба. Завршава ли смо други разред основне школе. Пријатељица моје маме желела је да „улепша“ представу, па је одлучила да спреми и једну балетску тачку. Она је била врло образована, учила је школе и балет у великим градовима и знала је много о позоришту. Сашили су ми хаљину од креп-папира. Мојој срећи није било краја. Била сам важна и поносна. Успех на приредби био је огроман, а ја сам блистала. Али, тај занос брзо је прошао и ја сам се вратила уобичајеним дечјим играма у дворишту наше куће. Било је огромно, с великим магацином. Мој отац био је трговац. Магацин је био наше царство. Ту смо, између осталог, „правили“ и позориште и због тих подухвата добијали смо силне батине. Ево зашто:

Представу бисмо дуго припремали. Онда бисмо позвали децу да дођу али да понесу по један динар за улазницу. Степенице и мали плато изнад магацина били су — сцена. Деца су седела испред степеница

ЈОВАНКА БЈЕГОЈЕВИЋ

и то је као било гледалиште. Пошто би сви уредно платили улазнице представа је почињала. Нас неколико, обучени у прње и поцепана одела, сјурили бисмо се уз урлик низ степенице и отпочињали представу. Мислили смо да право позориште тако изгледа. Преплаше на нашим изгледом и дреком деца су вриштала. И бежала кући.

Њихове мајке долазиле би код наших мајки и грдиле нас:

— Ем нам деца целу недељу дана кукају за динар, ем када дођу из „позоришта“ плачу! Од страха не могу да заспе!

После тога „позориште“ би се растурило и поново састајало тек када се ствар заборави.

Моја браћа и ја силно смо волели животиње. Увек смо имали пуну кућу паса, мачака, пилића а и мишева.

Једнога дана стигао нам је сандук са некаквим стварима запакваним у сламу. Сандук су оставили у подрум. У слами су се брзо запатили мишеви. Кад смо ми деца открили мишиће редовно смо им доносили храну и посматрали их како се играју. Али нашој срећи брзо је дошао крај. Мишеви су се толико „осилили“ да су почели да јуре по целој кући. Укућани су брзо открили да ми деца кљукамо мишеве. Забрањили су нам да силазимо у подрум. Сандук је распакован а против мишева предузете су „најоштрије мере“.

Шта смо могли но да се поново преселимо у пространо двориште и да „пробијемо“ тунеле кроз високу траву.

Ипак, најлепши дани били су они пред први мај. Ух, какво је то било славље! Неколико дана пред празник спремали смо се за излет и с нестрпљењем чекали првомајско јутро. Одлазили смо далеко из ван вароши, у природу. Недавно, када сам поново обишла та места, открила сам да је то наше „далеко“ излетиште удаљено свега неколико минута од куће. Међутим, тада ми се чинило да је на крају свега.

По завршетку другог разреда основне школе преселили смо се у Београд. Велики град као у бајци. Уписали су ме и у школу. Пре поласка из Прњавора моја дотадашња учитељица саветовала је мајци да ме упише у балетску школу. Али мајка је тај савет брзо заборавила.

У Београду сам први пут виде-

ла биоскоп, а у позориште сам отишла тек много касније.

Тих година, за време рата, долази до мог првог сусрета с балетом. Догодило се то сасвим случајно. Једнога дана моја школска другарица повела ме је на час балета. Док је она вежбала ја сам посматрала. Желела је да ме запањи својим балетским фигурама. На крају часа рекла сам јој:

— Ех, то могу и ја. Каква је то вештина дићи ногу, савити је у колелу или стајати на прстима!

Пришла ми је и да би ме разуврила подигла ми ногу до главе. Хтела је да ми докаже да је то „много тешко“. Учинила је то и други пут. А када је видела како сам гупка отишла је код професорке Радмиле Цајић, која је, иначе, држала ту балетску школу. Професорка је била зачуђена и рекла ми је да сутра обавезно дођем. Дошла сам и сутра и прекосутра и много још пута.

Школа се плаћала. Нисмо имали новца па нисам могла да од мајке тражим и за балетску школу. Професорка ми је рекла да новац није потребан, да ћу школу учити бесплатно.

Често нисам ишла на балет. Једноставно бих остала код куће задубљена у неку књигу. Тада бих професорка Радмила Цајић долазила нашој кући и одводила ме у школу, готово силом, говорећи да морам да наставим балет. Да би ми улила љубав за балет често ме је водила на представе. Сећам се „Жизеле“ коју данас играм у Народној позоришту. Гледала сам Наташу Бошковић која је играла у насловној улози. То је једна од највећих балерина које смо имали. И данас памтим све појединости и сваки њен покрет. Можда је срећа што сам њу видела, што сам на прагу своје уметничке каријере видела тако великог уметника. Тада ми је постало јасно зашто на часовима балета учимо да машемо рукама да стојимо на прстима... тада сам осетила истинску љубав према балету и жељу да postanем балерина.

Али морам да кажем да нисам имала амбицију. А ни моја мајка. Када је отворена Државна балетска школа 1947. године опет су ме без моје воље уписали. Завршила сам је за две године и одмах отишла у позориште. Тек касније сам схватила шта значи мој позив — његову лепоту и огромне жртве које он тражи.

А КАД БИХ ОПЕТ БИЛА МАЛА

СА МАЈКОМ И БРАЋОМ, У ВРЕМЕ КАДА ЗА БАЛЕТ НИЈЕ НИ ЗНАЛА

Питате шта би било кад бих опет била она мајушна несташна девојчица? Да ли бих постала балерина? Сигурно не! То сам постала вољом других, а самодисциплином и радом, изучавањем и интересовањем постигла сам ово што сам данас. Можда ћете питати: зашто? Видите, балет је по нечем изузетна дисциплина. Када остали људи тек ступају у зреле године, и животне и уметничке (а то су четрдесете), ми играчи већ напуштамо нашу уметност. Полако се повлачимо. Балет захтева младост и снагу.

Мислим и сигурна сам да бих поново изабрала сцену. Али, определила бих се за глуму. Глумац може да остане веран свом позиву до краја живота. Да, волела бих да будем глумица...

КОЊИ У БАЛОНИМА

Неуспео Наполеонов покушај да пребаци људе и коње преко Ламанша и изврши инвазију Енглеске

Коњи и балони, рекло би се, немају ништа заједничког. Ипак, није тако. Било је више покушаја мада не баш с много успеха, да се коњи пребацују балонима. Изгледа да је највећа тешкоћа била у томе што су и први балони и коњи „јели“ сено. Наиме, први балони су се одржавали у ваздуху помоћу топлог ваздуха који се добијао из пећи постављених у самој корпи балона. Пећи су ложене сеном па су се зато пионири ваздухопловства устручавали да коње ставе у исту корпу у којој је и пећ бојећи се да њихови четвороноги сапутници не поједу сено и тако балон оставе без погонског горива.

Први балон који су 1783. године изградили браћа Монголфије у Француској задавао је велике муке како својим конструкторима тако и првим путницима — једном маркизу и аеронауту Пилатру де Розијеру — пошто су из пећи варнице стално врцале и палиле ужад и други материјал у корпи. Први ваздухопловци морали су бити и — ватрогасци.

Нешто касније балон и коњи такође су заједно спомињани у Енглеској, али из сасвим других разлога. Наиме, неколико аеронаута који су били принуђени да се спусте на ниве енглеских сељака, молили су фармере да им позајме коње како би пребацили свој пртљаг на најближе места. Фармери су их одбили говорећи да не желе да њихови коњи имају било какве везе с „ђаволским коњима“ који лете по небесима.

Вероватно је то први случај да се балон назове коњем. Али, то је дало идеју једном грађанину Стразбура да начини балон који је потпуно лично на коња. Балон је био начињен од волујске коже а напуњен топлим ваздухом. Разуме се да је добио познато митолошко име — Пегаз. Само, на жалост конструктора, овај Пегаз није могао да узлети.

Први покушај да балоном подигне коња у ваздух учинио је Француз Тети-Брисе. Тети-Брисе је био познат ловац на лисице и одмах је

схватио да би му у лову балон могао користити. И заиста, он је провео цео један дан у лову тражећи лисице и диригујући својим ловачким псима — из балона. Али он се није тиме задовољио. Желео је да има при руци и коња да би могао да га користи кад му затреба. Зато је испод корпе поставио једну већу платформу и на њу ставио свог коња. И коњ је први пут у историји полетео у ваздух.

Тај подухват убрзо је био заборављен, као што је уосталом случај са свим подухватима који су били далеко испред свог времена. Међутим, почетком 19. столећа, када је Наполеон водио рат са Енглезима, поново се појавила идеја о пребацивању коња и људи преко Ламанша помоћу балона. Наполеон је прихватио ту сугестију и почеле су прве пробе. Међутим, од те идеје се брзо одустало пошто балони још нису могли да савладају тако велике даљине и што се њима тешко управљало.

Године 1830. једном Енглезу, Чарлсу Грину, пало је на ум да пошаље коња у ваздух, али не у корпи или на платформи као што је то учинио Тети-Брисе, већ да коњ слободно виси у ваздуху привезан за балон. Како су Французи били највише одмакли у изградњи балона Грин је ту своју идеју остварио у Француској, и то успешно, о чему је и тадашња штампа опширно писала. Сам Грин је за време тог експеримента јахао на коњу.

Његова изјава да ће опит поновити у Енглеској изазвала је велик отпор које је организовало ново основано друштво за заштиту животиња.

Да ли је на Грина утицао тај отпор или помисао на опасност којој се излаже јашући коња у ваздуху (коњ би могао да се ритне да би се ослободио мушице или обада) па је решио да уместо обичног коња употреби једног понија кога је ставио у корпу и тек онда појахао. Али, то је огорчило љубитеље сензација: осетили су се преварени па су Гринов експеримент пратили позивима негодовања.

Због таквог „дочека“ Грин је одустао од даљих опита. Извесно време — око 20 година — нико се није усуђивао да понови нешто слично. Ипак, на балонима су људи летели све чешће тако да је лет балоном чак постао једна од атракција на сеоским вашарима. А онда је дошло до нових подухвата.

Опет су то били Французи, два брата Барал и Биксио. Они су употребили балон који су просто напунили гасом помоћу специјалних пумпи које су сами пронашли. Изгледа да су га препумпали јер је балон експлодирао у ваздуху и оба брата су настрадали. Па ипак, њихова смрт није била узалудна јер је по-

ново покренула људе да летење балоном прихвате као спорт.

Средином 19. столећа — 1850. и 1851. године — манија летења балоном јахача на коњу била је толико раширена у Француској и Енглеској да скоро није било љубитеља овог спорта који то бар једном није покушао. Друштво за заштиту животиња у Енглеској предузело је велику акцију, преко штампе и у Парламенту, да се забрани ово „свишепо мучење јадних животиња.“

Али, новој моди ништа није могло стати на пут. Јахање на коњима кроз ваздух убрзо су прихватиле и жене: почеле су да на тај начин одлазе у лов или на разне састанке. Сматрало се за „врло шик“ да се на коњске трке у Паризу дође на коњу и у балону па су многи странци, нарочито Американци, узајмљивали балоне да би се са њима појавили на тркама. Тако је сан о летећим коњима постао стварност.

Убрзо су балони носили по два, па и више коња. Обично се дама појављивала у друштву свог кавалера, обоје на коњима. Јахачи и јахачице појављивали су се у најбољим оделима а њихови пунокрвни коњи имали су луксузну опрему. Даме су јахале „са стране“, са цвећем у рукама да би га са висине из балона бацале доле на публику. Мушкарци су место цвећа бацали своје шешире.

Али као и свака друга мода и мода „летећих коња“ брзо је прошла. Да ли ће стара мода једног дана поново постати нова? Није искључено. Јер, мода се увек враћа...

КАПЕТАН Кејт

ПОШТО ЊЕН БРОД НИЈЕ СМЕО ДАЉЕ, КЕЈТ ЈЕ УНАЈМИЛА ЈЕДНУ ШУНКУ ДА ПРЕБАЦИ СВОЈ ТОВАР ДО КАНТОНА. АЛИ, ДРЕЖК КАТЛЕР ЈЕ ПОТКУПИО ПОСАДУ...

КАМ СУН
ИДЕ У
КАНТОН!

УСКОРО
ЋЕМО СТИЊИ,
МАЛИША!

ЧУДНО!
НА РЕЦИ ЈЕ
ТАКО МИРНО...
НИЈЕДНОГ
БРОДА...

НА ГЛАВНОМ РУКАВЦУ НИ
ЧАМЦА! ПОТПУНО НЕСХВАТЉИВО
СЕМ АКО СЕ КАТЛЕРОВИ НИСУ
УМЕШАЛИ...

СВЕ МИ СЕ ЧИНИ
ДА ЈЕ ТО НЕКИ ЊИХОВ
ТРИК... МИСЛИЛА САМ
И НА ТО КАД САМ ПАКОВАЛА
СТВАРИ!

НАЗАД!

5-26
SKELLY

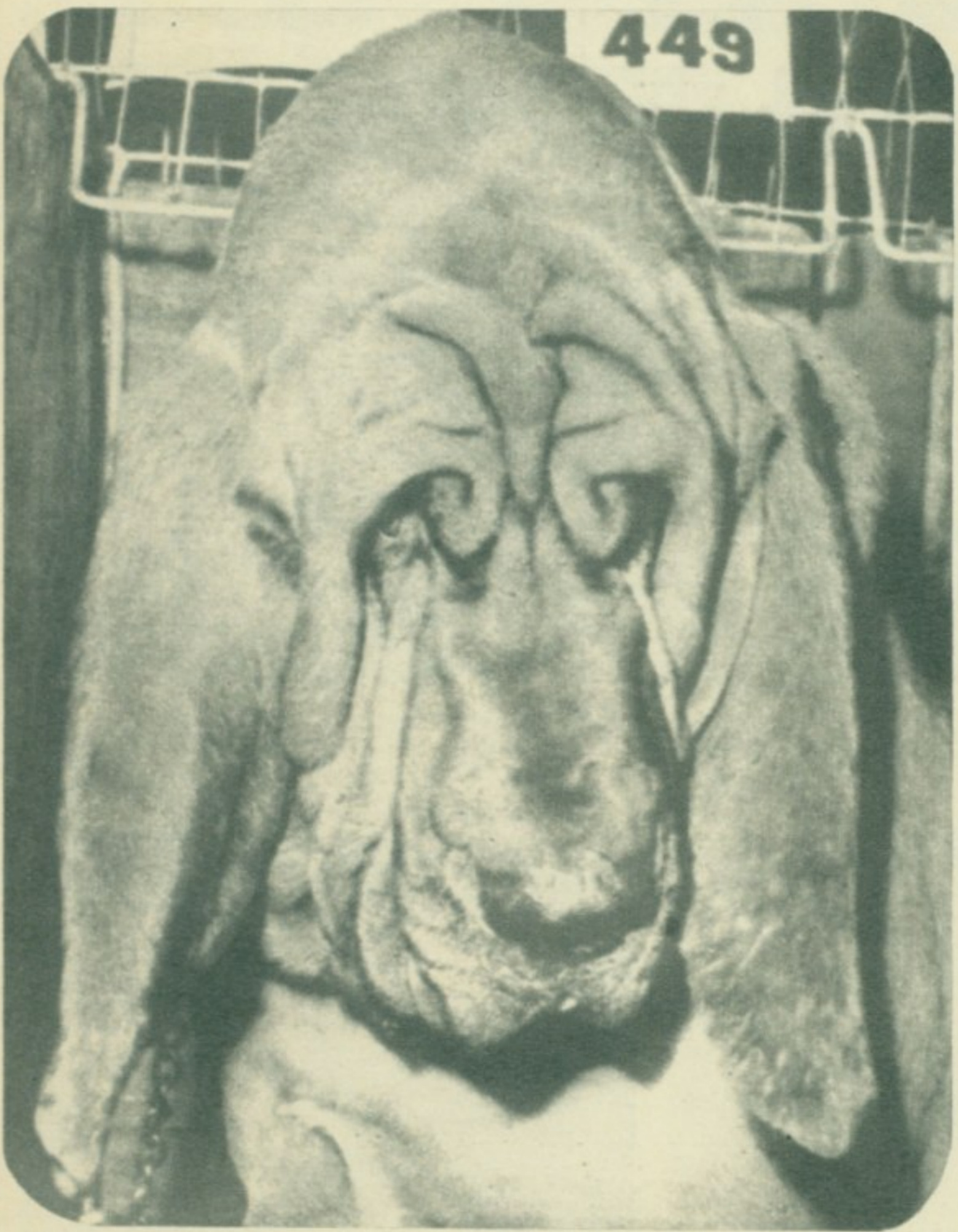
© King Features Syndicate, Inc. 1968. World rights reserved. 865

Госпођица цујка од нервозе чекајући фризера за козе

*** Природа ***

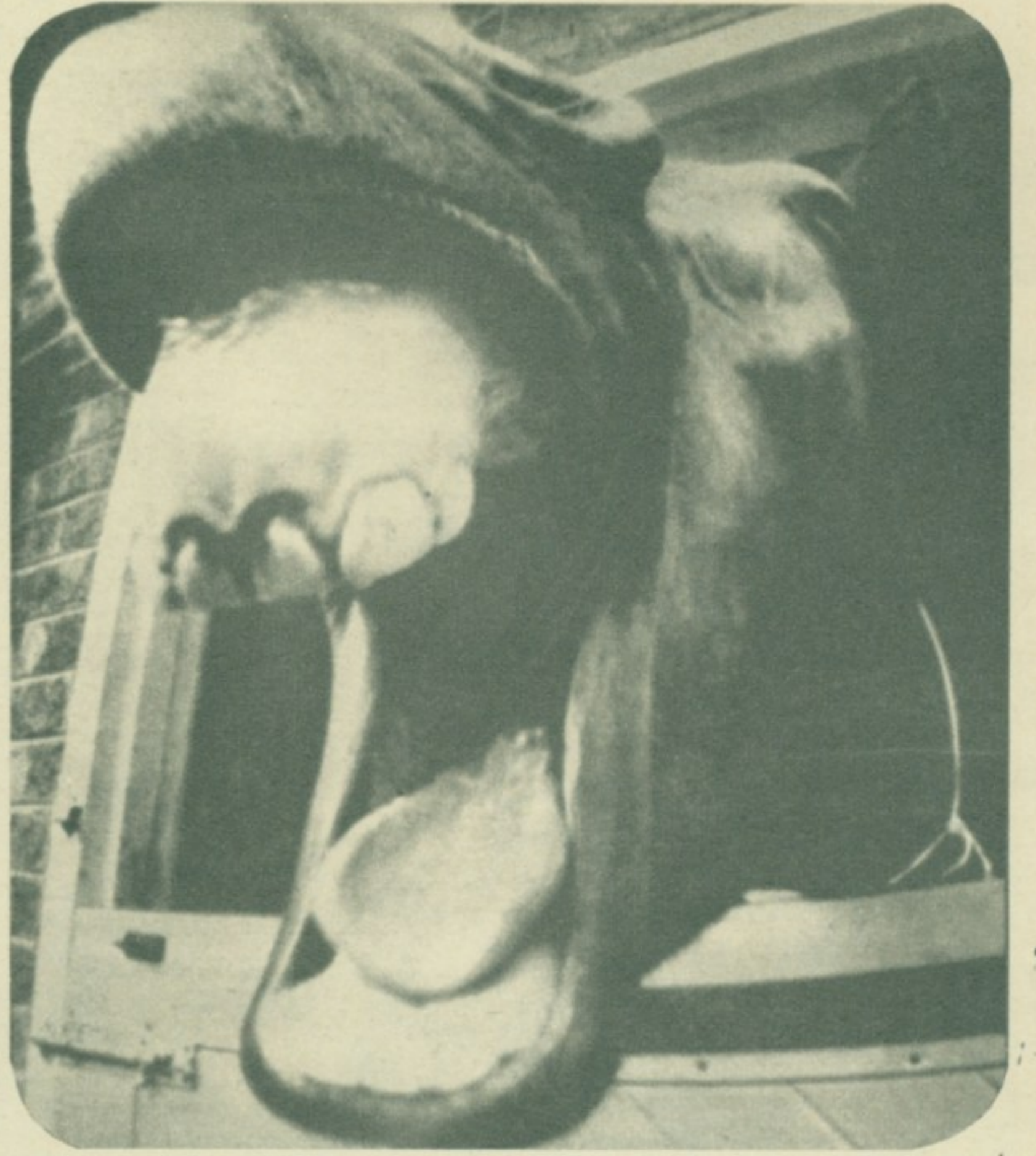
Ројовима и њојледом ован ђреши да ће свакој часа да њолеши

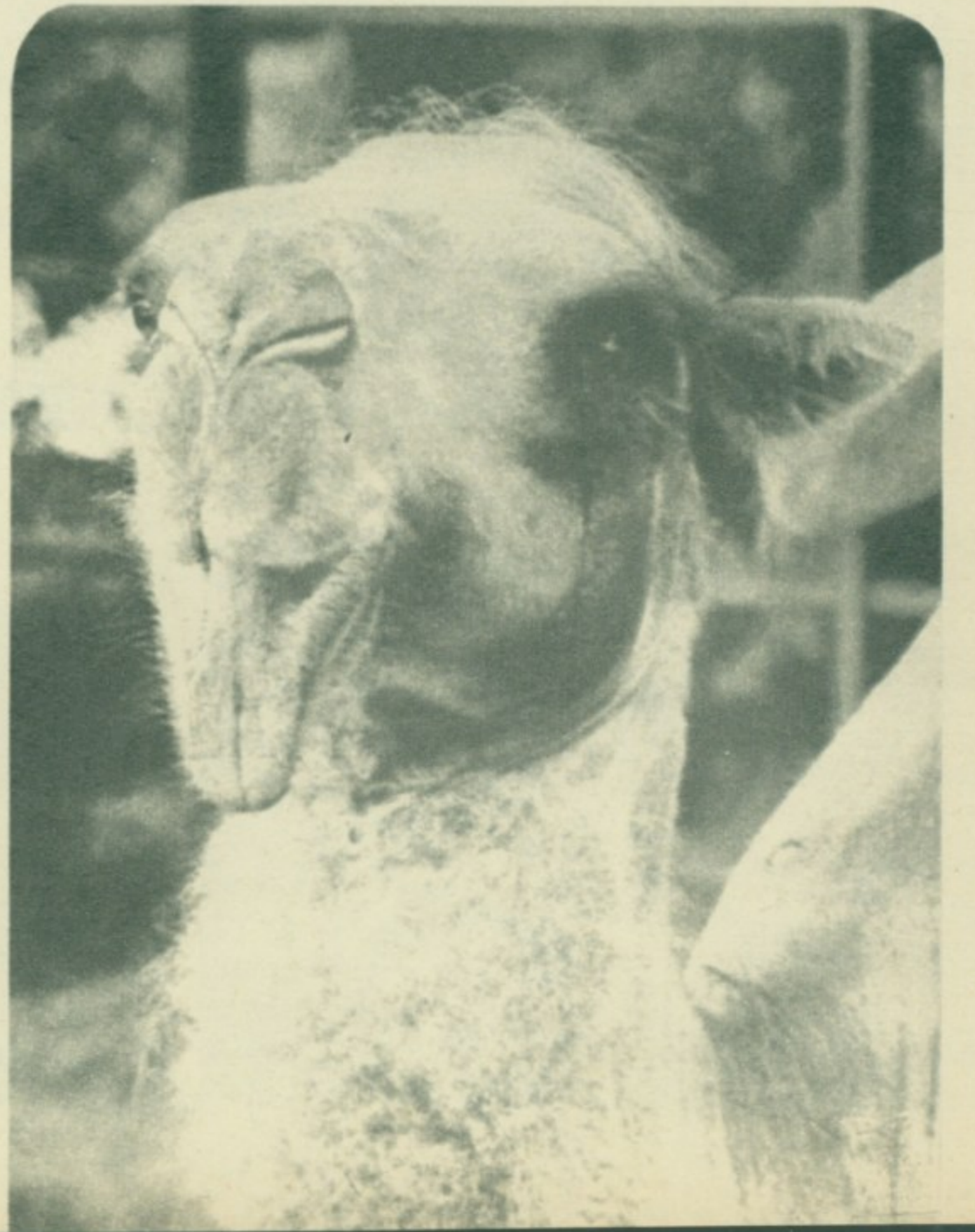
Каг ја намрешкам своје боре нисам више њас већ њсеће море

Колика ли је размера вица
од која се разилави оваква вилица

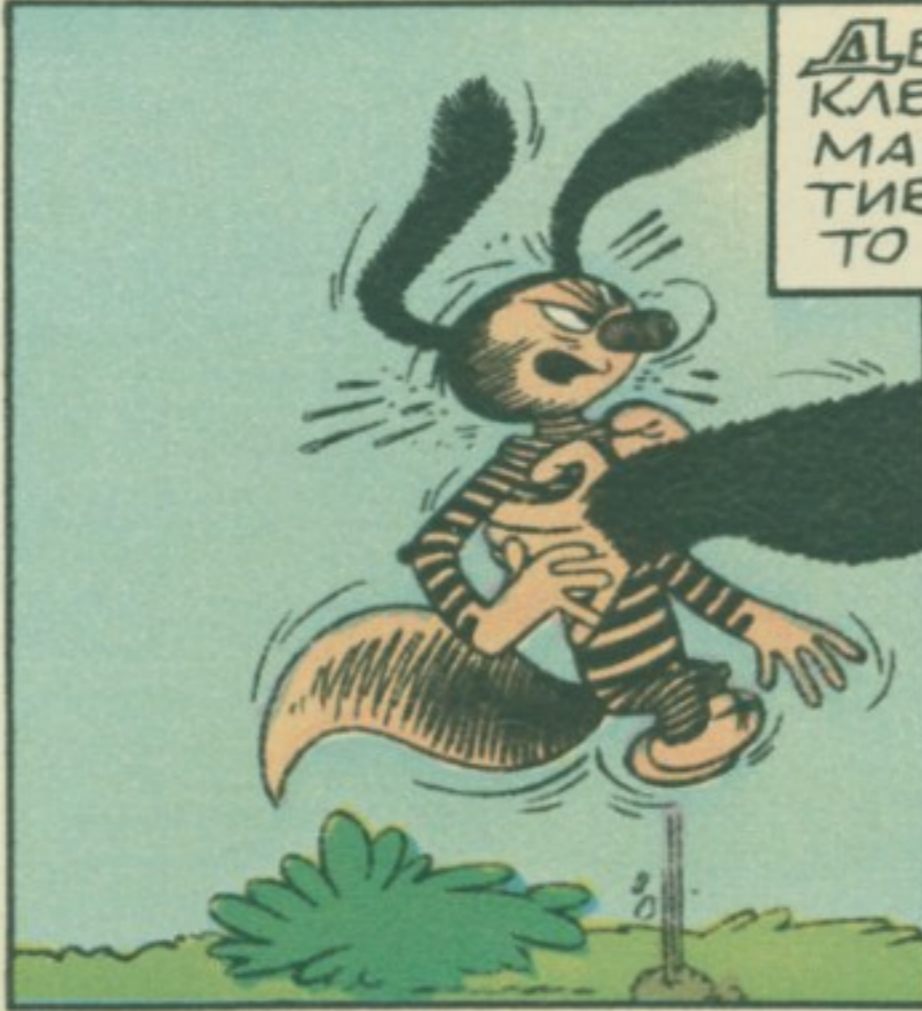

Венчаће се геба око врбе
шражећ' момка са дге јрбе

ГРУ-ГРУ, ЧАПА И И ЧОВЕК-МАЈМУН ИЗ ГИЈАНЕ

PAR
Wan
7/8

ДВЕ ОГРОМНЕ ШАПЕ ЗГРАБИЛЕ СУ КАО КЛЕШТЕ НЕСРЕЉНОГ ГРУ-ГРУА. ВЕЛИКИ МАЈМУН ПОДИГАО ЈЕ СВОГ МАЛОГ ПРОТИВНИКА ДА БИ ГА БОЉЕ ВИДЕО. КО СЕ ТО УСУДИО ДА МУ СЕ СУПРОТСТАВИ?

ГРУ-ГРУ ГА ЈЕ ЈЕДНИМ ПРСТОМ ЗАГОЛИЦАО ИСПОД БРАДЕ. МАЈМУН ЈЕ ПРЧУО У СМЕХ...

ГРУ-ГРУ ЈЕ ТО ИСКОРИСТИО И ЗАДАО МУ ДИРЕКТАН УДАРАЦ У СТОМАК.

ВЕЛИКИ МАЈМУН ЈЕ ИЗГУБИО ПРВУ РУНАУ, АЛИ СЕ ОДМАХ ПРИПРЕМИО ЗА ДРУГУ...

АЛИ ГРУ-ГРУ СЕ НИЈЕ ДАО. А КАД СЕ ГРУ-ГРУ НАЉУТИ...

... СНАГА МУ СЕ УСТОСТРУЧУЈЕ. ОКРЕНУО ЈЕ НЕКОЛИКО ПУТА СВОГ ПРОТИВНИКА КАО ВРТЕШКУ...

ЗА ТО ВРЕМЕ ЧАПА ЈЕ ПРИПРЕМИО КОНОПАЦ ДА РЕАЛИЗУЈУ ОПЕРАЦИЈУ. АЛИ, УМЕШАЛИ СУ СЕ ПАПАГАЈИ...

ПОМИСЛИВШИ ДА ТО КАПЕТАН НАРЕЂУЈЕ ДА ПУЦАЈУ...

ХИЉАДУ МУ НЕПТУНА!

МЕЦИ СУ ПРОБИЛИ ЗАВЕСУ ОД ЛИЈАНА...

... И ДА ГРУ-ГРУОВО ПРЕФИЊЕНО УВО НИЈЕ НА ВРЕМЕ ЧУЛО ПУШКЕ, КО ЗНА ШТА БИ БИЛО С ЧАПОМ...

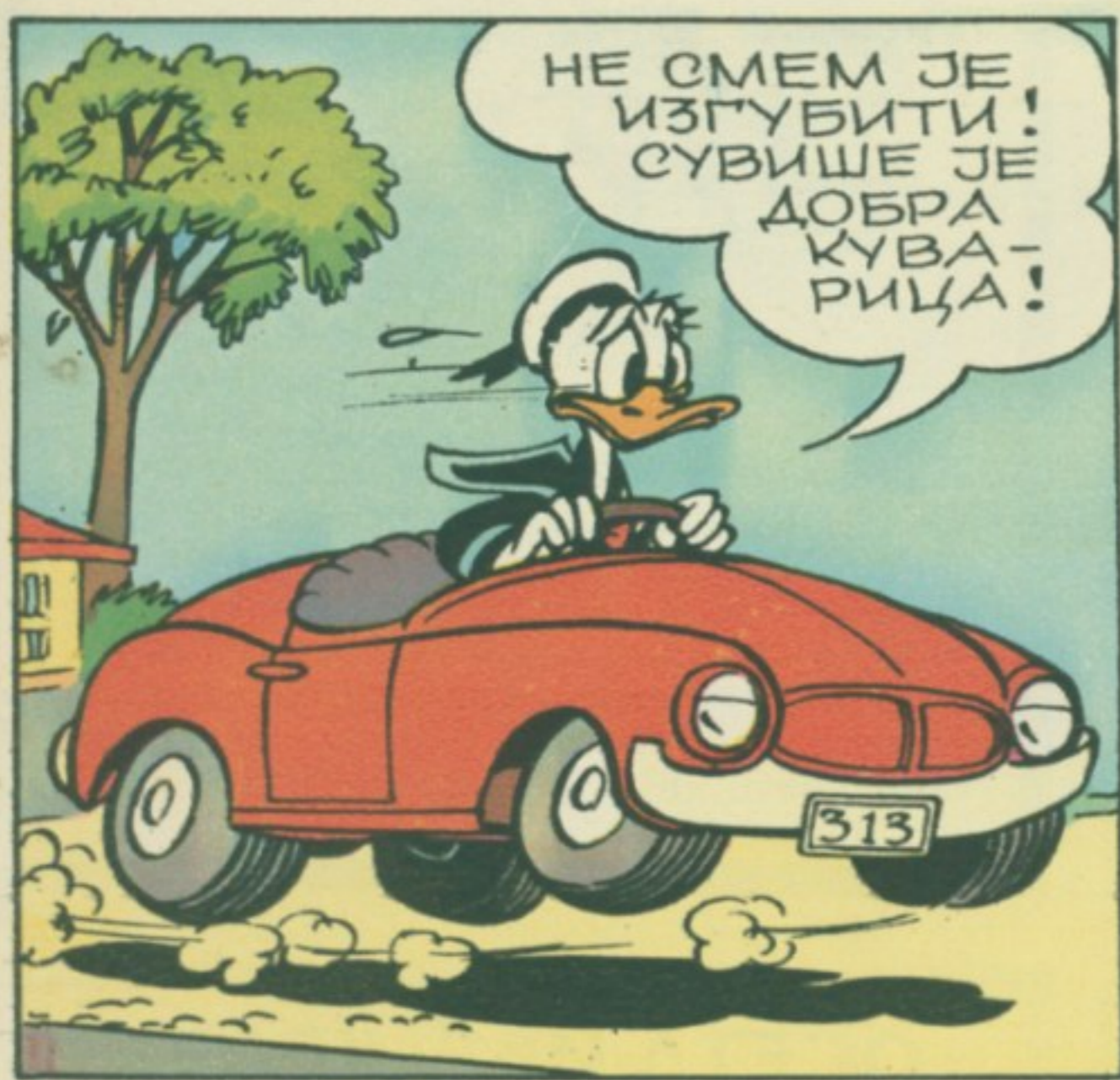

ПРОБУЂЕН ПУЦЊАВОМ, ВЕЛИКИ МАЈМУН СЕ ДИГАО...

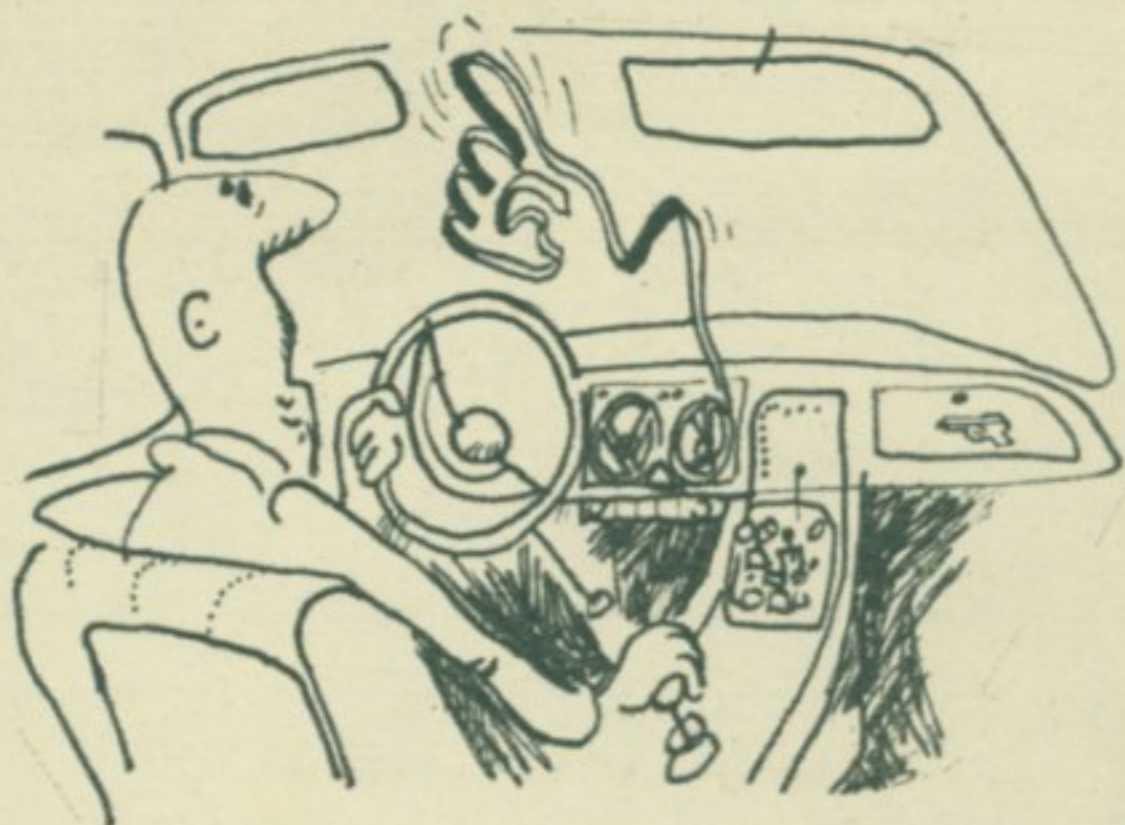

WALT
DISNEY

ПАЈА
ПАТАК

ПРОТИВ БРЗИНЕ

Једна америчка фирма из Детроита пустила је у продају магнетофонске траке за аутомобиле које аутоматски обавештавају возаче чим прекораче брзину. На пример: ако возач вози преко 80 километара на час онда са траке зачују следеће речи: „Надам се да нисте у граду већ на друму“. При брзини од 120 километара рефрен је другачији: „Надам се да имате добре кочнице и да на путу нећете наићи на неку препреку“, а при 145 километара: „Зар вам се баш толико жури у смрт? Надамо се сте уплатили последњу рату осигуравајућем заводу“.

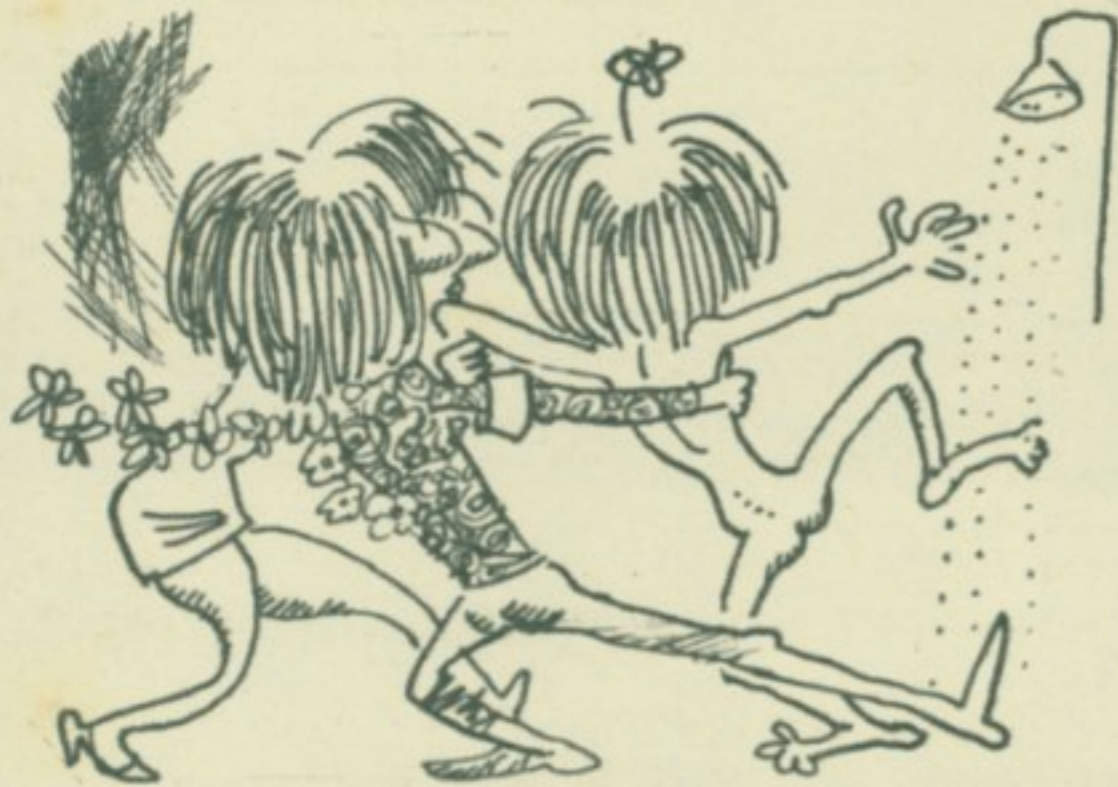
ТЕЛАЛ ВИЧЕ

Конкурс за телала расписале су општинске власти једног градића у близини Лос Анђелоса. За ово место конкурисала је и нека 77-годишња Сара Салстаф чије је вокалне вежбе прекинула полиција коју су позвали суседи. Старица је упорно вежбала свој глас од девет часова увече до седам часова ујутру и то на прозору свог стана.

ХИПИ АНОНИМУС

Енглески битници који живе у Паризу основали су пре извесног времена друштво за спасавање залуталих оваца свог стада под називом „Хипи анонимус“. Циљ чланова овог друштва је да чим приметите и најмању колебаљивост неког од чланова — а она се односи на жељу да се овај окупа или ошиша косу — то по сваку цену спрече.

КАКО СКИНУТИ ШЕШИР

Амерички лекар Бродерик објавио је недавно у стручном часопису „Имунологија“ чланак у коме тврди да мед садржи и витамине који имају својство да ублажују па чак и спречавају опадање косе. Једина незгода, при употреби овог лека, озбиљно тврди доктор Бродерик, је та што при поздрављању мушкарцима неће бити баш једноставно да скину шешир с „медене“ главе.

ОСЕТЉИВЕ КРАВЕ

Професор Барнеби Петерсен с пољопривредног института у Атланти тврди да су краве веома осетљиве чак и на понашање људи који раде око њих. Он каже да је имао више пута прилике да се осведочи да ако су краве у једној штали навикле да увек буду прве нахрањене и напојене и ако фармер једног дана случајно промени овај ред, оне дају знатно мање млека него обично.

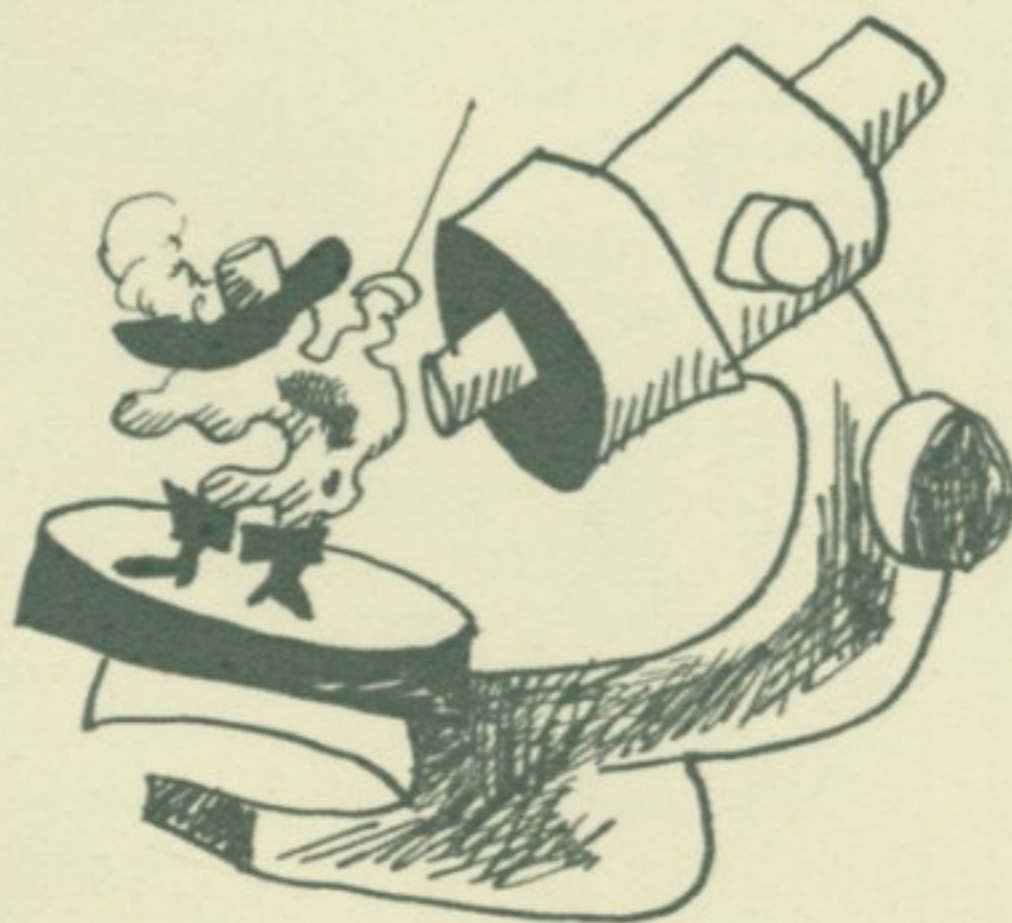
Разонода за ћуталице

Игра „дама“ разликује се од обичне „мице“ по томе што њени играчи не проговоре ни реч. За њу њене присталице кажу да је не само обична игра већ прави спорт, јер се одржавају и шампионати који покатак трају и више часова па чак и дана. Нервна напетост је толика да је 1956. године шампион Париза за осам дана, колико је трајао шампионат, ослабио четири килограма.

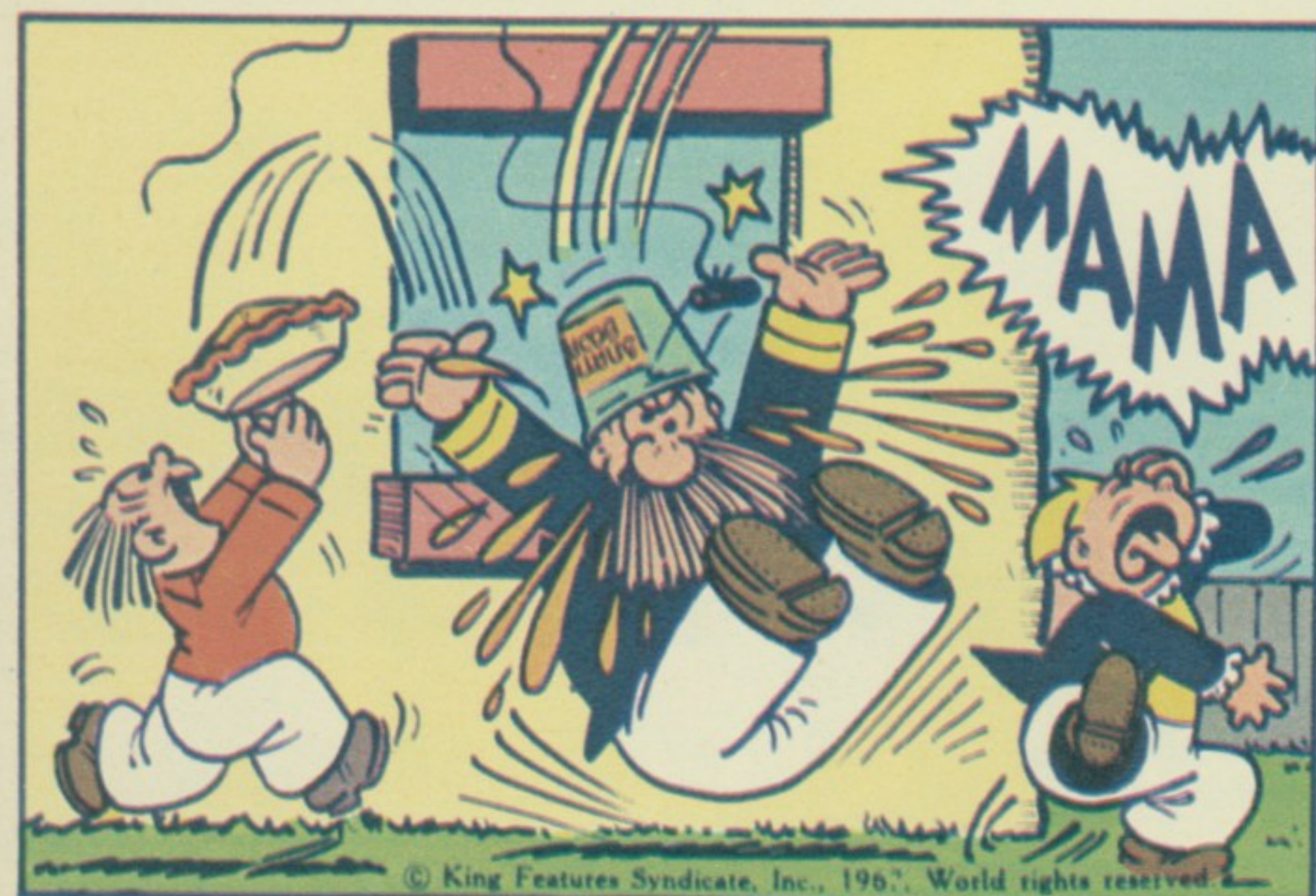
ВИРУСИ ОДОЛЕЛИ ВЕКОВИМА

Неки Ралф Ириш из Лос Анђелоса оболео је пре извесног времена од необичне врсте грипа. Пошто је дуже испитивао болесника и његову околину, лекар је закључио да је овај грип изазвао вирус који се налазио у кревету у коме је болесник спавао, односно у његовој прабини. А тај кревет није обичан. Ириш га је купио од антиквара за скупе паре јер потиче из доба Луја XIII. Још једном је доказано да су вируси веома отпорни на време, па чак и ако оно износи период од више векова.

Бум и Бум

JOE MUSIAL

ШТА ЈЕ?

АЕРОГЛИСЕР

ХИДРОГЛИСЕР

ТЕРАПЛАН

НАВИПЛАН

ХИДРОСКИМЕР

ХОВЕРМАРИН

Енглези га зову ховеркрафт. На континенту је познат под именом аероглисер. Први прототип аероглисера конструисао је 1916. године Дагобер Милер фон Томанул. То је била адаптирана торпиљерка која је развијала брзину од 40 чворова на час.

Тек пола века касније британски инжењер Кристофер Кокерел конструисао је први прави аероглисер који не додирује водену површину већ клизи непосредно изнад ње по ваздушном душеку. Снажни хоризонтални пропелер са горњег дела брода потискује ваздух ка доњем делу где се у широком простору оивиченом нарочитом пластичном „сукњом“ образују ваздушни ковитлаци који одржавају брод изнад морске површине. Вертикалне елисе постављене на задњем делу брода служе за његово кретање.

До данас је у Великој Британији изграђено преко 40 типова ховер-

крафта. Ових дана аероглисер слави девет година од првог преласка преко Ламанша. До сада је овим поморским саобраћајним средством превезено више од милион људи.

Највећи аероглисер британске компаније Вестленд има 160 тона и може да прими и превезе 260 путника и 34 возила, и то брзином од 130 километара на час по тихом времену, од 85 километара на час када су таласи високи два метра и 45 километра када су таласи високи три метра. Французи се спремају да конструишу аероглисер „Н 500“ од 200 тона. Он ће моћи да прими 450 путника и 50 возила и кретаће се брзином од 120 километара на час чак и по таласима високим пет метара.

Навиплан је диновски аероглисер с вишеструком наменом. Он ће слу-

жити као теретни брод а и за амфибијске операције. Један француски навиплан који ће ускоро угледати дана прелазиће Атлантски океан за један дан развијајући просечну брзину од 160 километара на сат. Моћи ће да прими више стотина путника.

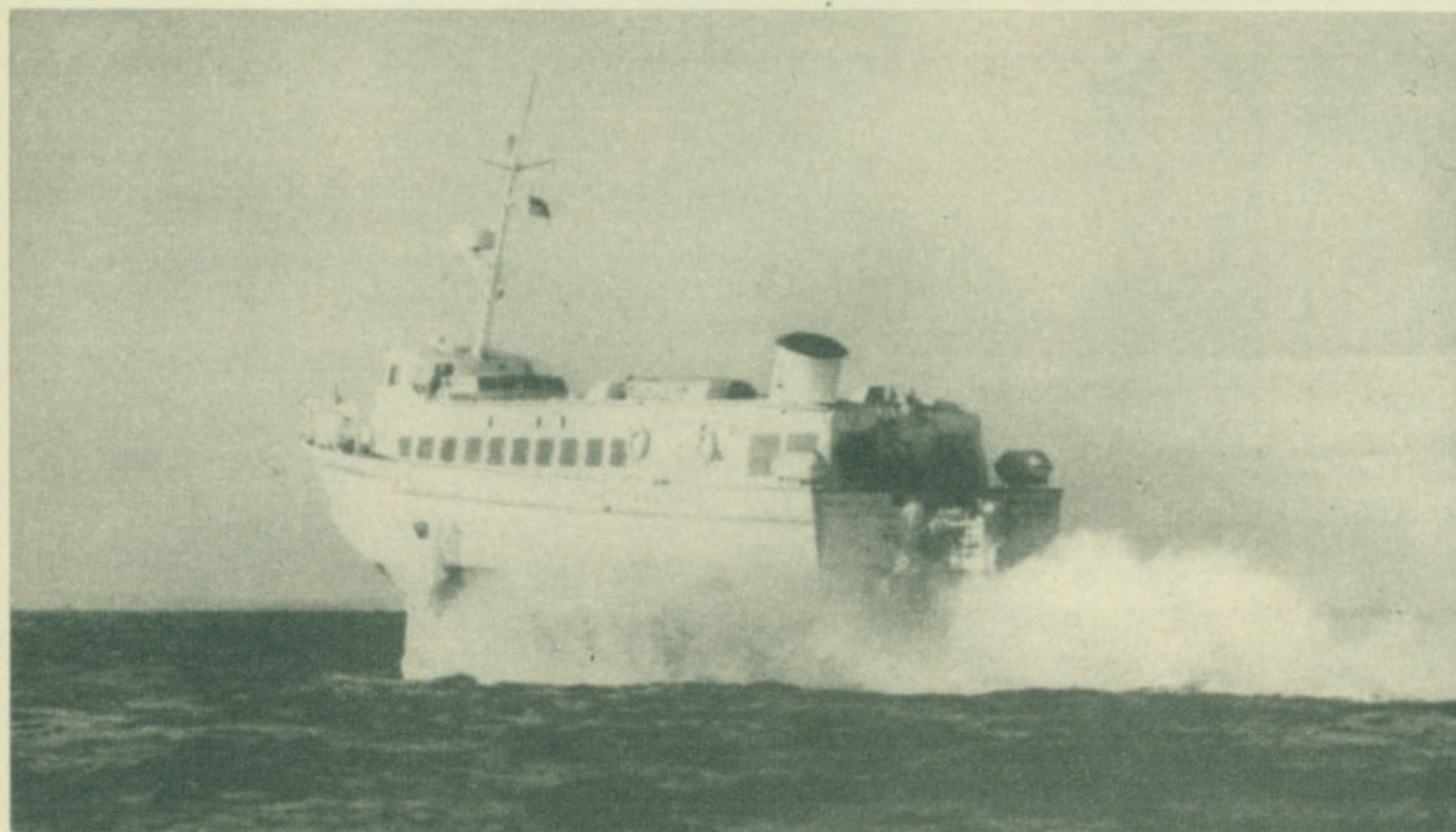
Тераплан се креће на ваздушном душеку који се образује изнад земље, пустиње, мочвара или камених терена. То је нека врста камиона-амфибије који се подједнако добро креће изнад глечера и снежника као и преко широких речних ушћа. Тераплан треба да у саобраћају са прибрежним острвима замени авион и хеликоптер.

Најбоља савремена возила ове врсте оспособљена су и за кретање изнад чврстог тла и изнад воде. Најуспелији тип аероглисера је а-

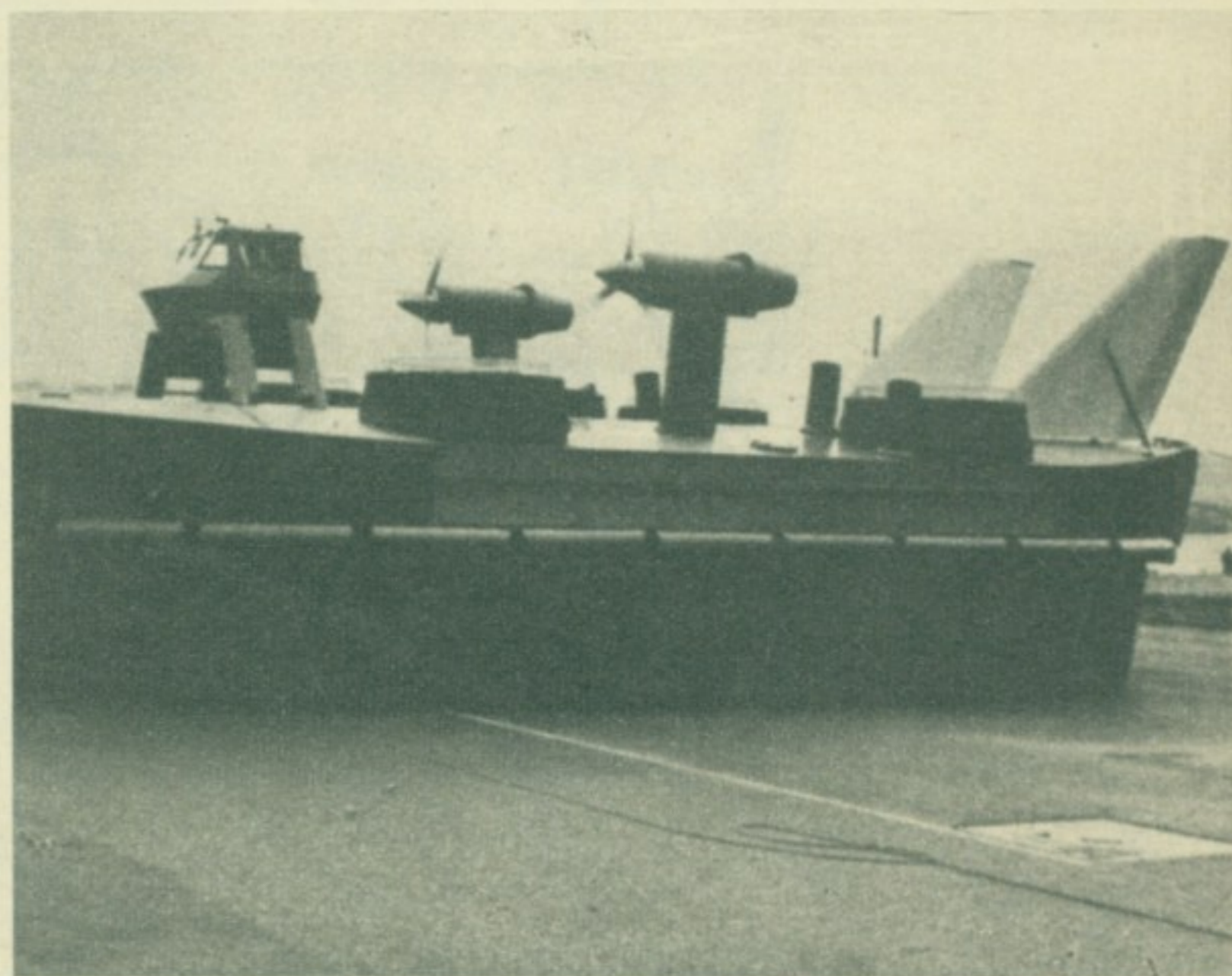
мерички хидроскимер. Дуг је 20 метара, тежак 30 тона, и развија брзину од 130 до 150 километара на час.

Ховермарин је британски аероглисер који развија брзину од 70 километара на час и служи научницима за брзо и поуздано испитивање морског дна.

Хидроглисер је познат и на нашим рекама и морима. Он се не креће по ваздушном душеку већ се одржава на воденој површини помоћу нарочитих крилаца сличних крилима авиона. Зову га још и хидрофиол. Хидроглисер су још 1906. године изумела два Италијана, Кроко и Форланини. Компанија Супрамар пројектује изградњу диновског хидроглисера од хиљаду тона који ће брзином од 200 километара на час превозити 600 путника.

ХИДРОГЛИСЕР ВЕЛИКИ КАО БРОД

АЕРОГЛИСЕР ЗА СУВО И ВОДУ

МОРЕ

ПРЕД НОГАМА

Истанбул је са три стране опкољен морем. А море око Истанбула почива у загрљају обала као заљубљена девојка. А ипак је у Истанбулу теже dospети до мора но још на овом свету доћи у рај. Извесни људи купили су читав приморски појас Истанбула, од једне обале до друге. И хвала богу што заједно с морем нису купили и морски ваздух. Разлика између мора и ваздуха и састоји се у томе што се море може купити а ваздух не јер да није тако сви бисмо се угушили. Гледам обале Истанбула од Кавалкара до Чекмеџија, од Шихе до Пендика и видим: нема месташцета где би се могло бесплатно окупати. И поново се чудим: како се море може продати.

Моји укућани су се радовали што се после осам година потуцања по Анадолији најзад враћамо у Истанбул. Било је то пре десет година. Стигли ми тако у Истанбул. Мислим: ако хоћемо да уживамо у Истанбулу, треба унајмити кућу поред мора. Хоћеш! Све заузето! Мислим: макар у близини мора. Али, ни то се није могло. Онда бар, кажем себи, да се из куће види море. Гледаћу море из далека и душа ће се радовати. Ни то није ишло. Ни из далека да уживаш у њему. Изненада чујем да се у Цихатнару издаје стан с погледом на море. Кућевласник је, још пре но што нам га је и показао, одсекао:

— Двеста лира.
— Шта?
— Како хоћете. Две собе и предсобље...

— И скупо и скучено.
— Зато се море види.
И тако, да бисмо гледали море, пристали смо да платимо две стотине лира за две собе.

Газда нас је повео да погледамо стан. Кућа је била на падини брежуљка. Преступивши праг спустили смо се степеницама за један спрат. Господе! шта је сад ово?! Као што је познато, да би се видели море треба се успети а не спустити се. Кад смо сишли још један спрат помислио сам да ћемо, вероватно, гледати море одоздо, с његовог дна. Нашли смо се у мрклом мраку. Газда је креснуо упаљач, нашао прекидач и окренуо га.

— Ух! Искључили су струју — казао је.

Уз бедну светлост упаљача отворио је врата. Ушли смо. У соби вечерњи сумрак. Пошто је кућа подигнута на падини брежуљка једна њена страна дизала се изнад земље а друга улазила у брег.

— Зар нисте рекли да је стан на другом спрату? — обратих се домаћину.

— Да — одговори не збуњујући се — под нама је још један спрат.

У соби три прозора. Пажљиво сам погледао кроз сваки од њих али сем неколико дрвета и стена ништа нисам видео. А где је море? Обратих се жени:

— Погледај и ти. Ја никакво море не видим.

Жена рече:

— Ни ја не видим ни море нити ништа што би на море личило.

Кажем кућевласнику:

— Газда, рекосте да је стан с погледом на море! Можда сте имали у виду ову слику, овај морски пејзаж, на зиду?

— Шта хоћете да кажете? По нашем из моје куће море се не види?

Још мало па да ми запрети судом због клевете!

— Опростите — извиних се. — Нисмо хтели да клеветамо вашу кућу. Али ни ја а ни моја жена не видимо море. Можда се оно неком и показује али се нама није показало.

— Донесите столицу! — викнуо је неком горе на спрату.

Девојка је донела столицу. Газда је стао на столицу и као морнар Кристифора Колумба који је први угледао копно на хоризонту радосно узвикнуо.

— Ено га, море! Ево га пред вашим ногама!

Скочио је са столице. Сад сам се ја попео на њу. Гледам и гледам! Ничег мору сличног! Шта је ово: да ли се њему причињава или је са ума сишао?

— Опростите, беј-ефендија, знам ја шта је море. Одрастао сам у Истанбулу. Али, сем неког неодређеног плаветнила ништа не видим. А и то је неки облачак.

— Колико сте високи? — строго ме запита. У другој некој прилици не бих му одговорио колико сам висок али сам овог пута рекао и не мислећи:

— Метар и шездесет два.
— Па јасно — одахну он. — Све ми је сад јасно! А ја још мислим зашто овај човек не види море? Шта му је, има ли завесу на очима? Сад је јасно зашто нисте видели море.

— А зашто?
— Ниски сте. Да би се видели море, треба имати најмање метар и седамдесет. Хајде, попните се на прсте!

Стао сам на прсте и опет не видим.

— Поскочите малчице, сигурно ћете га видети.

Желећи да по сваку цену угледам море стао сам, као циркуски коњ, да подскакујем на столицу. Неколико пута само што теменом нисам ударио у таваницу. Мора нема па нема! Газда тада викнуо:

— Донесите сто! С балкона!

Донели су сто. Он је ставио столицу на сто а ја се попео прво на сто а с њега на столицу.

— А шта сад видите?

Замало се од радости нисам преврнуо.

— Видео сам, видео! — стао сам да вичем.

— Шта сте видели?

— Море сам видео, море!

— Слава богу што си га, макар и уз опасност по живот, ипак видео — рече жена. — Честитам. А које си море видео? Мраморно или мореуз?

— Право да ти кажем нисам загледао. Просто парченце мора.

Домаћин се увредио.

— А још кажете — Истанбулац! А не можете да препознате море! А одавде се види део мора на двеста километара западно од Девојачке куле па до рта Сарајбурну.

Уз помоћ кућевласника, његове кућне помоћнице и жене сишао сам са стола. Како ми је постало лако на срцу! Морски ваздух... па то је нешто сасвим друго.

Моја жена је прилично пуначка.

— Ја не могу да се пењем на сто — наљутила се.

— Да, имаш право — кажем јој. — То са столом прилично је компликовано. Кад се будемо овамо преселили мораћемо направити неку врсту лифта.

Жена не попушта.

— Кад већ плаћа, човек треба да види море из своје постеле.

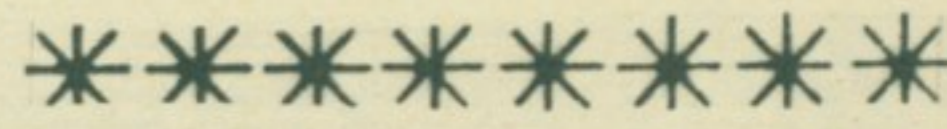
— И са постеље се види — умирује је газда.

— Занимљиво, а како? Замишљате ли да ћемо спавати на столицама које стоје на столу?

— Ни говора. Досадашњи станари сасвим су лепо видели море из својих постеља. Треба само имати перископ, знате, као на подморницама. Онда можете чак и на под да легнете, одупрете се ногама о зид и мирно посматрате море.

— Перископ, кажете? А где се може набавити?

— Одмах се види да дуго нисте

живели у Истанбулу. Данас осамдесет одсто наших грађана имају перископе. Перископ је најнеопходнија ствар у кући. Вратите се увече кући уморни од посла, узмете перископ, погледате на море и у души вам одмах светлије.

— Газда, ви не цените довољно своју кућу.

Кућевласник се зачудио.

— Како то мислите?

— Зато што вам она може доносити не двеста лира месечно већ најмање двеста лира дневно.

— Како?

— Једноставно! Дајте оглас у новине: „На услузи вам стоји диван поглед на море. Један сат — две и по лире“. Видећете, стајаће у редовима.

Мало је фалило да се потучемо. На време смо умакли. На степеништу рече ми жена:

— Да сам бар за тренутак погледала море кад сам већ имала прилику...

Азис Несин

ЛЕУТ НАПАДА КОНВОЈ

Први партизански бродови на Јадрану појавили су се готово у исто време када су и на копну почеле да се формирају јаче партизанске јединице. Већ 1942. године постојале су мање партизанске јединице на мору. Иако су то били мали бродови, или како их у Далмацији зову леути, дрвени и слабо наоружани, ипак су се успешно носили с непријатељем. Често су се упуштали у борбу с добро наоружаним италијанским и немачким ратним бродовима.

Четрнаестог априла 1943. око подне, код рта Суђураја појавио се конвој италијанских моторних једрењака. Посада партизанског леута „Пролетер“ посматрала је конвој из увале Расеха на Пељешцу. Без двоумљења морнари су се одлучили за напад. Била је то не само смела већ дрска одлука. Зар они сами на девет бродова? Али командант „Пролетера“, Вицко Милат знао је да се другачије не може. Једном раније, док је још био „новајлија“, затражио је од команданта Шкорпица мазиво, уље и нафту за леут и добио кратак одговор: „Леут се сам мора побринути да набави све што му треба. Партизани немају магацине, све се мора отимати од непријатеља, као што се и оружје од њега отима“. Главни задатак леута био је да одржава саобраћај између острва. Ма шта се догодило, он своју дужност мора извршити.

Против одлуке о нападу на конвој постојао је још један разлог: никако се није смело ризиковати да леут буде уништен.

После краћег договора с посадом командант Милат је и поред свега тога предложио да нападну конвој, и то тако што ће покушати да заварају италијанске једрењаке. Девет великих против једног малог — није шала! Зато ће се мали „Пролетер“ прерушити у рибарицу. А остало — већ како испадне тамо, на самом мору. И за час су вредни морнари уредно сложили на крму велику рибарску мрежу. Оружје су спустили на под, поскидали капе, па испловили из увале. Командант Милат и партијски радник Билчић имали су и пиштоље у џеповима, са

мо је на жалост Милатов био празан. Возећи тако са пола снаге, „Пролетер“ се приближавао конвоју. Посада челног брода одмах га је приметиле и будно мотрила на њега. У једном тренутку неко из леута је запевао далматинску народну песму. Остали су прихватили. Челни брод је пролазио. Посада леута је певала и као узгред осматрала и друге бродове. Неко је приметио да ниједан од њих није наоружан, ниједан сем челног. То је у партизанима још више подстакло жељу да се упусте у борбу. Одлучили су да заплене два брода, уместо једног, како су првобитно намеравали. И то у најбољем случају.

Нагли заокрет „Пролетера“! Леут је претпоследњем једрењаку „Африкани“ пресекао пут. Милат је дао знак једрењаку да стане. Ни су послушали. Када то није учињено ни на поновљено наређење, Милат је дохватио пушкомитраљез и испалио рафал изнад једрењака. То је већ било озбиљније и уродило је плодом. Једрењак је стао. Док је командант држао на нишану посаду, из леута су изашла тројица партизана наоружана пушкама, попела се на једрењак и натерала његову посаду да пуном брзином заплови према Хвару. Онда је Милат хитро леутом пришао последњем једрењаку из конвоја. Овај је био натоварен даскама, па командант није могао да носи пушкомитраљез, узео је само празан пиштољ! Уперео га је у уплашену посаду једрењака, натерао је на крму и приморао команданта да и он вози према Хвару.

За то време у конвоју једрењака настао је прави дар-мар. Челни једрењак, који је био наоружан, одмах је променио правац. Појурио је назад. Други, ненаоружани, једрењаци, размислили су се по мору и сви заповили према Корчули. Челни је почео да гађа „Пролетера“ из минобачача и митраљеза. И све му се више приближавао. Увидевши да не може умаћи и у исто време одвући и други једрењак, командант Милат је позвао Тонка, кормилара свога леута, да се приближи једрењаку. Када је леут при

шао уза сам бок, Милат је у пуној војњи скочио на леут, одмах узео митраљез и отворио снажну ватру на италијански брод који га је прогонио.

Развила се жестока борба између малог „Пролетера“ и великог, добро наоружаног једрењака. Милат се заклањао за подебелу рибарску мрежу. И стално одговарао на ватру италијанског брода. Италијани су се скривали по палуби, и сваког се часа појављивали на другом крају брода. Међутим, што су се леут и једрењак више приближавали Хвару, ратничка срећа се све више осмехивала посади леута; морнари који су већ насукали италијански једрењак „Африкану“, тукли су ватром из пушака, из плића-

ка хварске обале, други италијански брод. Њима се придружила и група партизана са острва, изнад увале Козје. Милат је био рањен, кормилар Тонко такође. Али борба се водила све док леут није приспео до саме обале. Па и после тога.

Иако добро наоружан италијански једрењак није се усудио да приђе обали. Уверио се да „Африкани“ нема помоћи. И морао је жртвовати.

Посада леута је уз помоћ мештана истоварила сав терет с „Африкане“, брод је полила нафтом и запалила га. А леут је извучен на копно и сакривен у оближњу шумицу.

Приликом напада на Јајце, септембра 1942. године, Прва чета Трећег батаљона Прве крајишке пролетерске бригаде требало је да се неопажено пробије у центар града и међу усташама и Немцима изазове панику.

У први сутон командир јединице Богдан Вукша провео је чету према непријатељском осипаку. На домаку бункера, у једном шумарку, Вукша је стао и борце позвао да му приђу и чују последње савете:

— Другови, мораћемо неприметно, без иједног испаљеног метка, проћи између непријатељских бункера у град. Тамо се налазе његови топови које морамо онемогућити да не би бомбардовали наше положаје.

Вукша је мало застало. Као да је желео да проникне у мисли бораца. Сви су га нетремице гледали. Затим је упитао:

— Има ли нешто нејасно?

Тишину је прекинуо скоро голобради борац Шобот:

— Шта ће бити ако нас непријатељ опази?

Вукша и његова чета

— Не сме нас приметити! — упозорио је Вукша а затим наредио:

— Покрет, другови!

Колона се тихо кретала кроз ноћ. Борци су чешће застајкивали и ослушкивали повремену митраљеску паљбу у околини града.

Када се указао непријатељски бункер, испред којег је шеткао стражар, Вукша је дао знак борцима да прилегну и притаје се. Погледом је претражио околину и пошто није приметио никакву другу опасност четворonoшке кренуо јаружичом поред пута да би се прикрао стражару чији су кораци тупо одзвањали у ноћној тишини.

Кад се сасвим приближио стражару Вукша је застало. Вребао је прилику да скочи на њега. Стражар се изненада окренуо и почео удаљавати према бункеру. Вукша је кренуо за њим да би га напао с леђа. Стражар се, међутим, неочекивано

окренуо и за тренутак застало као скамењен. Вукша је искористио његову забуну и писнуо:

— Предај се!

Стражар је подигао руке изнад главе.

Подаци које су извукли од њега добро су дошли Вукшиној чети да настави наступање и стигне до непријатељске артиљерије. Ту код топова је започела борба прса у прса. Усташе су разбијане, много их заробљено, а топови су пали у руке партизана.

Кроз град се муњевито пронела вест о изненадном упаду партизана. Непријатеља је ухватила паника. Преко стотину усташа, уз подршку блиндираних кола, одмах је кренуло да одбаце Вукшину чету и поврате изгубљене топове. Партизани су решили да остану на заузетим положајима и да се одлично супротставе далеко јачем неприја-

тељу. Да би се зауставила блиндирана кола, на улицама су подигнуте барикаде.

Усташе су силовито налетале, падале, узмицале и опет полазиле у напад.

На борца Николу Ступара налетео је један усташа, физички много јачи од њега. Рвали су се у мраку. Никола је осетио да неће моћи још дуго да издржи и гласно је јекнуо:

— Командире, удави ме усташа!

Вукша је хитро прискочио, ударио кундаком усташу и повикао:

— Никола, јеси ли жив?

Борац се искобељао испод омлитавелог усташе, опипао вратне жиле, мало се прибрао, отхукнуо и проговорио:

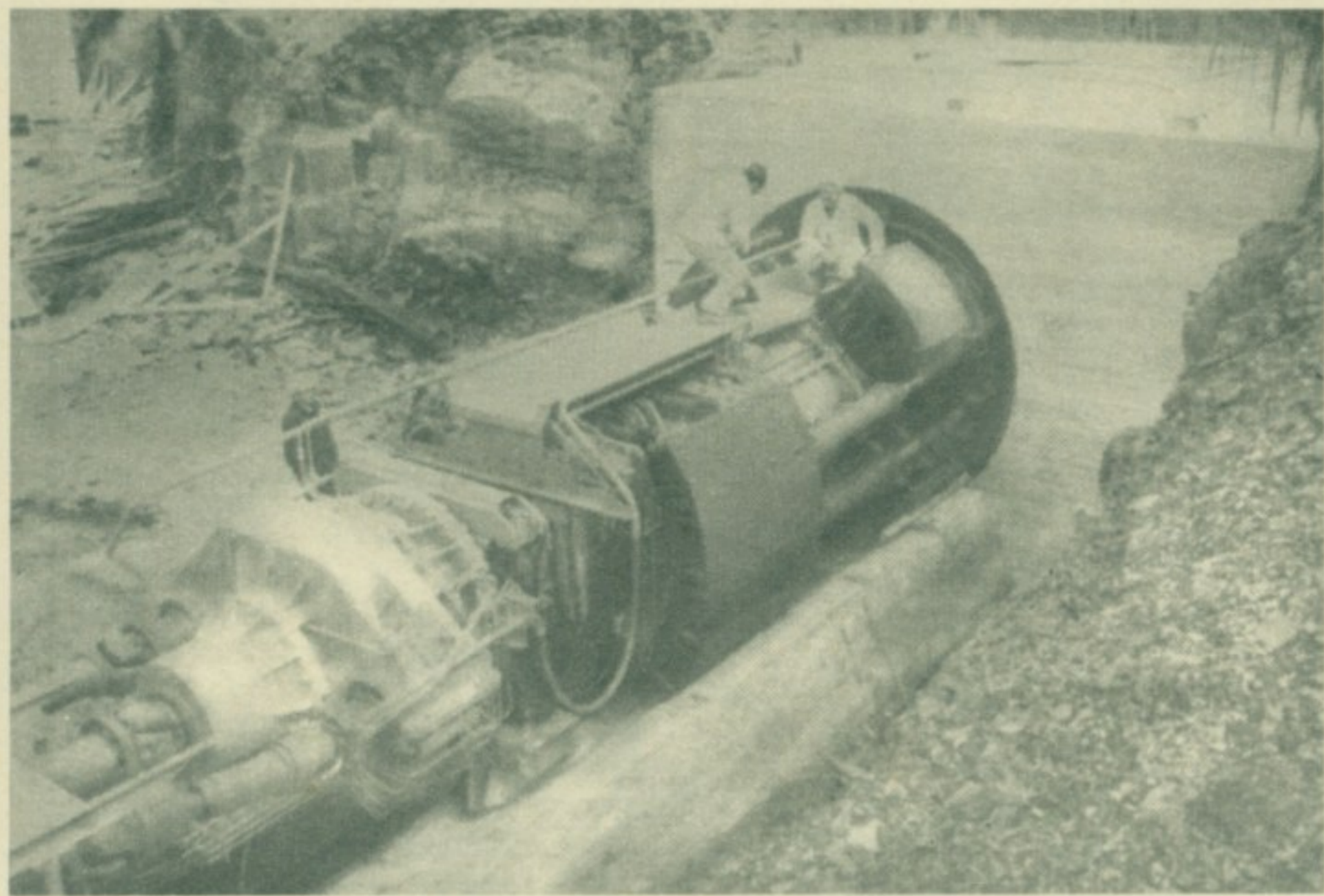
— Хвала ти, командире. Замало ми глава не оде... Срамота би било да се после прича: „Николу Ступара удавио усташа“.

У нападу на Јајце Вукшина чета је, поред осталог, заробила око 100 непријатељских војника и доста ратног плена.

ЛОЛА ЈОВАНОВИЋ

ОД МАКСИ КОПАЧИЦЕ ДО МИНИ БУДИЛНИКА

На овогодишњем међународном сајму у Хановеру приказан је велик број проналазака. Посетиоцима одмах пада у очи копачица која личи на циновског челичног црва. Дугачка је двадесетак метара а тешка око 115 тона. Она сама, може да ископа тунел под земљом пречника до три метра у дужини од 7,5 километара. „Напредује“ два до четири метра на час а опслужују је само два човека. То није једино

преимућство ове копачице: њеном применом избећи ће се убудуће бушење земље и стена динамитом.

Између осталих изложених предмета запажена је и циновска дизалица висока 160 метара, која може да подигне терет од 400 тона. Погодна је за зидање облакодера.

Једна фирма из Дунсбурга изложила је минијатурне инсталације за претварање морске воде у воду за пиће.

Домаћице су одушевљено застале испред славине која се аутоматски отвара и затвара уз помоћ фото-ћелије. Ни електрична цезва за кување кафе у колима није била мање примамљива.

Нису били занемарени ни љубитељи фудбала. Једна фирма приказала је радио-апарат у облику фудбалске лопте која има пречник од пет сантиметара.

Возило за излете по води и суву привлачи пажњу мушког дела публике. Начињено је од синтетичке материје, дугачко је шест а широко два метра, не може ни да се преврне ни да потоне. Максимална брзина на друму му је 130 а на води 15 километара на час.

Што је предмет мањи то је елегантнији — изгледа да је девиза овогодишњих излагача на сајму у Хановеру. Један швајцарски часовничар изложио је, како он тврди, најмањи аутоматски часовник на свету који не пропушта воду и отпоран је на удар. Велик је као наш петпарац.

Минијатурни радио-апарат величине лешника, изложен на овом сајму, према изјави његовог конструктора носи се — у уху.

Најмањи експонат на изложби свакако је минијатурни будилник „велик“ као нокат. Међутим, то му не смета да звони гласно, врло гласно. Он може да пробуди из најтврђег сна и најбољег спавача.

ХОВЕРКРАФТ ЗА МЛАДЕ

Дечак на слици одушевљен је што може да вози овај минијатурни аероглисер, који је његов конструктор, британски инжењер, назвао „Миџет“ и за који тврди да је први ове врсте у свету. Овај глисер — у ствари мало већа играчка — плови на ваздушном јастуку и може да достигне брзину од 11 километара на час.

„Миџет“ је дугачак 1,80 метара, широк 90 сантиметара и може да се смести у пртљажник на крову аутомобила, Глисер има мотор од 4 коњске снаге а специјалан ручни уређај, монтиран на каросерији начињеној од стаклених влакана, регулише газ и брзину.

ЕРУПЦИЈА НА АНТАРКТИКУ

Пре извесног времена на острву Десепсион, које се налази у близини западне обале Антарктичког полуострва, прорадио је вулкан. У том часу на острву су се затекле три научне експедиције: аргентинска, чилеанска и британска. Средом, у близини острва налазила су се и три брода која су одмах обавештена. Са њих су послати хеликоптери који су чланове све три базе пребацили на сигурније место.

НЕПРИЈАТЕЉИ ДЕЛФИНА

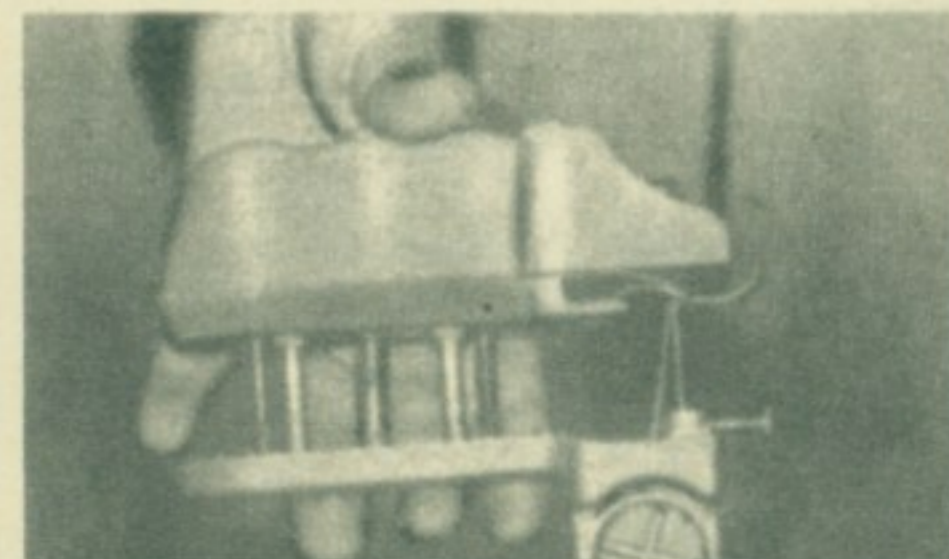
Делфини се хране само рибом и врло су прождрљиви. Они нападају јата риба врло организовано. Најопаснији непријатељи делфина су китови-зубани, ајкуле, риба-сабљарка и риба-тестера. Познати су слу чајеви где је делфин савлађивао ајкулу ударом своје зубате њушке. Ошамућену трабљивицу делфин затим раздире зубима, којих има равно 210! Делфин и на други начин уништава ајкуле. Наиме, јато делфина напада одоздо, подиже ајкулу на површину и држи је на њима све док се она не угуши.

ЧАСОВНИЦИ ОД ПЛАСТИЧНЕ МАСЕ

Стручњаци „Хронотехнике“, највећег чехословачког завода за израду часовника раде на добијању часовника чији ће сви делови бити од пластмаса. Пластична маса коју они намеравају да користе по чврстости и отпорности не уступа цинку и алуминијуму а истовремено је за 45 процената лакша од алуминијума. Примена пластмаса треба у знатној мери да поједностави технологију израде часовника.

МИНИ МАШИНЕ ЗА ШИВЕЊЕ

Мини-мода захватила је све: од женске одеће па до машине за шивење. Да је тако доказују и ова два снимка на којима се види како се у ову мини-машину ставља материјал за шивење и како се њом рукује. За сада њоме може да се „штета“, да се пришивају дугмета и прави поруб.

БАШТЕНСКЕ ОСТАВЕ

Баштенски алат, мада неопходан, није баш најлепши украс ни за једну башту. Зато су француски конструктори дошли на идеју да спoje корисно с лепим: направили су ове оставе од полиестера које се углављују у тло. За њихово монтавање потребно је највише пола часа.

ДРВО — ЕЛЕКТРИЧНИ ПРОВОДНИК

На Техничком универзитету у Брауншвајгу, СР Немачка, стручњаци су дошли до сензационалног открића: под одређеним условима дрво може постати електрични проводник. Др Паул Шорнинг после вишегодишњих експеримената пронашао је поступац који омогућава да се дрво може употребити као метал.

Дрво се облаже једном врстом угљеника, чији се хемијски састав засад још држи у тајности. После овог поступка површина постаје електрично проводљива, што значи да се овај комад дрвета може обрадити као метал, односно електролитичким путем хромирати, каласити и облагати бакром.

Поред тога што се дрво на тај начин може превући металом, оно

се може електростатичком методом и лакирати. Ручно лакирање помоћу четкице замениће тада пиштољ за прскање лака, који наноси на дрво лак с електричним напоном. Данас се још не могу предвидети све могућности нове примене дрвета, али се са сигурношћу може рећи да ће се производити дрвени намештај, који се баш као лакирани ауто може годинама излагати свим неповољним временским утицајима без икаквих промена. То исто важи за врата, прозорске оквире, трупове чамаца. Лакирани делови дрвене праће биће не само постојани према временским приликама и води већ уједно и много теже запаљиви. Тако ће дрво, које полако потискују метали и пластичне материје, поново добити ширу примену у индустрији.

ДЕНИС МАЈСТОР КВАРИШ

ДЕНИСЕ!
ОДМАХ
ДА СИ
УШАО У
КУЋУ!

ИХ,
МАМИ-
ЦЕ!
ЗАШТО?
НЕЋУ ПО-
КВАСИ-
ТИ ОДЕЛО!
СКИНУО
САМ ГА!

ТО СИ
БАШ!
ЛЕПО
СМИСЛИО!

АХА! И МЕНИ СЕ
ТО УЧИНИЛО КАО
СЈАЈНА
ИДЕЈА!

ХЕЈ!
ШТА СЕ ОВО
ДОГАЂА?
ЗАР СЕ
СЕЛИМО?

АКО СЕ И ДАЉЕ
БУДЕШ ТАКО
ПОНАШАО
И НА ТО ЊЕМО
БИТИ
ПРИМОРАНИ!
АЛ' ЗАСАД
САМО
КРЕЧИМО!

865

ПТИЧЈИ КОМПАС

Миграције птица не престају да интересују научнике. Тако је на ред дошла и грмуша, ја симпатична птичица, која долеће чак из Египта, да би код нас свила своје гнездо. Како она лети само ноћу то је један научник покушао да сазна на који се начин оријентише. То је урадио на следећи начин: у један велики кавез ставио је двадесет грмуша. Свод кавеза, нека врста планетаријума, била је обојена црном бојом, а по њему исцртане звезде тачно онако како стоје на небу. Научник је најпре планетаријум поставио тако да су звезде добиле положај које имају над Египтом у време кад грмуше прелећу Нил. Запазио је тада да су птичице у кавезу окренуле кљун према северу а реп ка југу. Затим га је поставио тако да су звезде заузеле положај неба изнад афричке обале, кад грмуше прелећу из Египта у Алжир. Оад су птице направиле полузакрет: то јест кљун им је био управљен према западу а реп ка истоку. На крају звезде су заузеле положај какав имају изнад Медитерана. Птице су окренуле кљун ка северу реп ка југу. На овај начин, научник је дошао до сазнања да се грмуше управљају према положају звезда на небу. Али како и ко их је научио да тако поступају, остаће и даље једна од тајни миграције птица.

ЧОКОЛАДА •КЛИ КЛИ•

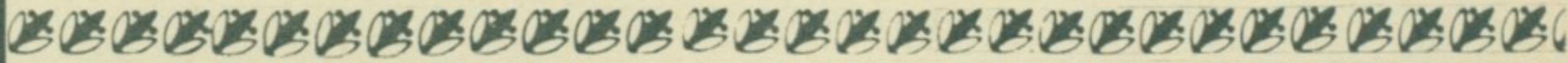
МЛЕЧНА ЧОКОЛАДА ПУЊЕНА ПРИРОДНИМ ВОЋНИМ КРЕМОВИМА

УЧЕСТВУЈТЕ У НАГРАДНОМ КОНКУРСУ „КЛИ — КЛИ“!

Сваки онај читалац који на адресу: „ЗВЕЧЕВО“, Славонска Пожега, (за конкурс „КЛИ — КЛИ“), пошаље своје оригиналне стихове на тему **ЧОКОЛАДА „КЛИ — КЛИ“**, учествоваће у наградном конкурс у коме ће бити подељено 50 колекција наших чоколада. Број стихова није ограничен!

(Сва ауторска права на награђене текстове прелазе на „ЗВЕЧЕВО“)

„Звечево“ СЛАДИ И НАГРАЂУЈЕ!
ДЕЦО! Нон-стоп наградна игра „ЗВЕЧЕВА“ још увек траје! Сва обавештења тражите у продавници у којој купујете чоколаде „ЗВЕЧЕВО“.

ОВАЈ НЕВЕРОВАТНИ ЗООЛОШКИ КОКТЕЛ ПОКАЗУЈЕ ДА ПРИРОДА ПОНЕКАД ИМА ВЕОМА БУЈНУ МАШТУ

ОРИКТЕРОПА?

Тог јутра се господин де Бифон, некрунисани краљ свих природњака свог времена, толико смејао да му се перика тресла: „Заиста! Овај Колб је прави шљивција!“

У руци је држао књигу „Пут до Рта добре наде“ немачког природњака Петруса Колба који се вратио с пута по јужној Африци и, између осталог, описивао с много озбиљности једну веома чудну животињу.

Ни у једном познатом каталогу састављеном до половине 18. века те животиње није било. Домороци и досељеници из Европе звали су је „подземно прасе“ и, ако је веровати Петрусу Колбу, то је била нека чудна мешавина многих добре познатих животиња. Дугачка заједно с репом око два метра, имала је крупно тело, повијена леђа, издужену главу, свињско рило, магареће уши, очи као у зеца, велике медвеђе шапе, канце тигра и реп кенгура. Да слика буде потпунија треба додати да је ово чудно биће копало рупе у земљи као обичан зец. Али, сразмерно његовој величини то су биле огромне јазбине. Ово чудно створење имало је исто тако чудан укус: од доласка на свет па све до смрти оно је на свом јеловнику имало једно једино јело: термите!

Шала или истина

Да ли је вест о „подземном прасету“ била само добра шала? Ипак, његово постојање потврђивале су приче да га домороци и насељеници лове и од њега праве укусан паприкаш.

А кад су приче потврђене међу природњацима је настала распра: шта је ова животиња?

— То је прасе — тврдили су једни. — Има рило, а тело му је покривено чекињама.

— Није тачно — одговарали су други. — Магарац је. Уосталом, прича о канцама је измишљена. Та животиња има копита!

У међувремену је у Европу стигло неколико скелега и кожа животиње око које се дигла толика прашина. Животиња је заиста била све оно што су природњаци тврдили: прасе, магарац, медвед, па чак и кртица. Тај необични коктел природе натерао је француског научника Жофроа Сент-Илера да у свом арсеналу грчких речи потражи прикладан назив за њега. И нашао га је. Ориктеропус — онај који копа ногом. А да би нов члан животињског царства имао, као што је то ред, и своје презиме он га је „усињни“ и унео у зоолошке мзгичне књиге под именом које му је заувек остало: *Orycteropus Geoffroy*.

Кутњаци као шљариле

Ту се муке природњака нису завршиле. Овај четвороноги „потпури“ поставио их је пред још један тежак проблем: како га класификовати.

Само је једно било сигурно: да је сисар. Али, како га сместити у неки од великих редова сисара осим ако му се не додели по једно свратиште у сваком од њих.

Папкари су могли да тврде да припада њима због главе налик на магарећу и због сличности са свињом. Месождери су могли да се позивају на његову сличност са медведом, на његове канце. Хранио се мравима па су крезубице имале право да га

ту, природњаци су честитали једни другима.

Међутим, то сазнање само је компликовало проблем. Узалуд су природњаци тражили: није постојао ни један ред сисара чији би припадници имали кутњаке налик на везицу шпаргли!

Постоји само једно решење, закључише на крају: створити посебни ред само за њега. Тако су и учинили. Створили су нов ред *tubuliden-*

жни удови, мишићав реп, веома издужена глава, уска њушка у облику рила, мале зечије очи (сањалачке кажу), уши дугачке 25 сантиметара. Они који су имали прилику да га виде тврде да његова сјајна кожа која се прелива од бакарноцрвене до мрке заслужује дивљење. Али били су збуњени. Јер та оригинална животиња као да не може да има длаке распоређене као и сав остали свет. Код ње су оне распоређене у

својатају и прогласе за мразоједовог брата од стрица, а горбари су могли да се позивају на сличност са кенгуром. Има ли каквог знака према којем би му се одредило његово право место?

— Погледајте му зубе — повикаше једног дана неки природњаци. — Какви необични зуби!

Зуби ориктероба су, заиста, не може бити чуднији. Он је одавно одбацио секутиће и очњаке и задржао само кутњаке. А ти кутњаци немају корен али зато не престају да расту тако да животиња мора да их смањује тарући једне о друге. Али, тек под микроскопом ти зуби откривају своју необичност.

Кутњак ориктероба је у ствари густо збијен сноп паралелних цевчица чији је горњи део испуњен здоњи шупаљ. И најмањи кутњак садржи стотине тих цевчица, док их у највећем има више од хиљаду пет стотина! Кад су угледали ту диво-

tata — цевозубасти, ако нам је дозвољен слободан превод. А у читавом реду постоји само један тубулидентат: ориктероп.

Колико људи и жена на нашој планети живе и умру а да никад нису ни сазнали да постоји ориктероп. Чак ни домороци Африке, чији је он грађанин, ретко га виђају. А животињу велику као свињче, која прави јазбине одговарајуће величине, гребило би лако запазити. Међутим, ориктероп не воли публицитет. То је усамљеник који не зна за живот у крду. И све што се од њега може видети, у ствари су трагови његовог проласка. Чудни ровови у шикари и мравињаци као откопани мотиком!

Па ипак, физички изглед ориктероба заслужује пуну пажњу: масиван труп, повијена леђа, 2 метра дужине од врха њушке до краја репа, завидан обим струка од читавог метра, 80 килограма живе ваге, сна-

чуперцима од по три или четири длаке које опет имају неки свој строги ред: једна у средини, трипут дужа од осталих и кочоперно уздигнута, док око ње понизно пузе остале три или четири, приљубљене уз саму кожу.

А тек глава! На рилу се налазе бркови, ту је и брадица и неколико чуперака уметнички распоређених око очију, па трепавице дугачке као у филмске звезде. Али ориктероп добро пази да му трепавице не расту на ивици капака као што је то грађански ред. Он је своје сместио на спољни део капака. Шта ли тек крије у себи та необична глава?

За шри минуша дубоко њод земљом

Завиримо ли у унутрашњост ориктеропове лобање, откривамо да су

му мождане полутке изузетно глатке, што пружа прилично неповољну слику о његовим склоностима за апстрактно мишљење. Он више воли конкретну стварност: живот на земљи и у земљи. Ориктероп има криве канџе, дугачке десетак сантиметара. Када су увучене изгледају као коњско копито. Када их пружи, на њима би му позавидео сваки гитар: једним ударцем шапе могао би да распори трбух сваком противнику.

Али, ова животиња је у ствари бојажљива и плашљива а њена повученост иде дотле да хода на врховима прстију. Канџе јој нису оружје: то је алат за копање. Брзина копања паклена, а техника задивљујућа. Довољна су му свега два до три минута да увуче под земљу свих својих 80 килограма. Он прво седне, ослони се на задње ноге и реп који му је као у кенгура. Затим његове предње шапе почињу да раде: брзо буше и без престанка одбацују ископану земљу. Животиња нестаје у облаку прашине и кише од камења. Његово рило ситни земљу као дробилница. Канал којим се спушта у дубину има нагиб од 45°. На површини остаје само један отвор, као гротло минијатурног вулкана, које стално „бљује“ земљу. А онда, сдједном: ориктероп је стигао на 8 метара дубине.

Ту тек почиње главни део посла: копање јазбине, која личи на подземну железницу са ходницима, тунелима, кривинама, главним и споредним излазима, слепим улицама и лабиринтима у којима само градитељ може да се снађе. Он се затвара у ту своју кућу пошто претходно влажном земљом запуши све отворе. И онда може мирно да спава.

Овај велики плашљивко проводи цео дан у свом склоништу а излази само ноћу. Многи од оних који пролазе шикаром не могу ни да помисле да под њиховим ногама, на дубини од једног спрата, лежи усавиљ ориктероп.

Техника мухоловке

Животиње углавном имају своја пребивалишта тамо где живи плен којим се хране. Ако хоћете да нађете лава, потражите антилопу или зебру. Ако хоћете да нађете ориктероп — потражите термите.

Зашто је међу многобројним посласицама које му природа нуди, наш ориктероп изабрао баш ту бедну храну? Можда због тога што је плашљив, можда зато што не воли борбу? Термити, међутим, спадају међу најзаштићенија бића: зидови њихових мравињака, од којих су не-

ки високи као црквени торњевн, тврђи су од бетона. Али и они се руше под кривим канџама ориктероп!

Кад падне вече, животиња пажљиво провирује из свог подземног лабиринта. Затим мало поседи ослањајући се на реп и испитујући околину. Додуше, у томе његове очи имају мали удео. Вид му је тако ужасно слаб да би одмах био ослобођен служења војног рока. Напротив, добио би високе оцене за чуло мириса и чуло слуха. Његова њушка дуго испитује шумске мирисе, а дуге уши стално се покрећу, ловићи и најслабије шуме.

Када је завршио осматрање, он креће напред, њушећи земљу. Назад ево мравињака! Ориктероп се усправља поред грађевине њушкајући жудно и чим осети привлачан мирис почиње да руши зид снажним ударцима канџи: прави у њему широке пукотине и у њих увлачи своју прождрљиву њушку.

Његова техника лова је техника мухоловке: завлачи у ходнике мравињака дуг, црволик, лепљив језик који затим извлачи пун инсеката. Кад стигне до централног дела мравињака пуног термита настаје велика гозба. Кутњаци у облику вежица шпаргли раде пуном паром.

Али док се ориктероп слади, прете му разне опасности. Леопард би, на пример, радо искористио прилику. Зато је ориктероп спреман да побегне на најмањи знак опасности. Да би побегло не мора да иде далеко: он се закопава на лицу места. Његове покретљиве уши осетиле су приближавање леопарда. Када велика мачка стигне већ је касно: ориктероп је под земљом.

Ипак се може догодити да га звер изненади док је заокупљен копањем. Али ништа зато. Непријатељ ће се брзо повући заслепљен „рафалима“ земље, ошамућен гомилом камења које пада на њега, а подругљиви ориктероп нестаје му испред самог носа. Чак и кад би га ухватио за реп то му не би много помогло. Чим је ориктероп успео да увуче у земљу своју главу и предње ноге, он се тамо закачи канџама невероватном снагом: неколико људи заједно не би га могли извући.

Мада је ориктероп веома усамљен, његово срце ипак се понекад испуни нежним осећањима. То се углавном догађа у мају и јуну, у сезони киша. Али, о његовом сентименталном животу природњаци имају нејасну слику. О туђим осећањима тешко је судити али њима се чини да је ориктероп лишен сваког романтизма. Било како било, на крају се рађа једно једино младунче које ће се дуго и обилно хранити млекоом све док не дође време да пређе на термите.

ТАКСИ ПРЕ 5.000 ГОДИНА

Ако немамо сопствени аутомобил а треба брзо да стигнемо на други крај града, узимамо такси. Исто су то чинили и наши преци пре неколико хиљада година: узимали су двоколице или кочије и њиховом сопственику — возачу плаћали за превоз. Још са првим такси-возилима настало је и питање: како одредити цену за такву услугу?

Прва сведочанства о уређајима за израчунавање цене превоза налазимо у старим кинеским хроникама: још пре 5000 година Кинези су имали аутоматски бројач који се монтирао на рикши или кола с коњском запрегом.

Потпунији подаци о таксиметрима остали су нам из времена Феничана. Пре четири хиљаде година путник је плаћао за возњу према времену проведеном на путу. А то време се мерило помоћу нарочитих пешчаних часовника чију је исправност контролисала држава. Цена возње одређивана је према скали исцртаној на доњем делу посуде у коју је песак истицао.

Још тачнији су били таксиметри које су изумели стари Египћани. Били су то у ствари оригинални системи назуљених точкова. У шупљинама тог система налазиле су се разнобојне куглице које су при окретању механизма за израчунавање падале у специјалну посуду. На крају путовања требало је само пребројати куглице и знати колико превознику треба платити.

Грчки научник Херон Александријски изумео је оригиналан таксима-

тар-аутомат. Справа је причвршћивана на осовину точкова и преносила је њихово окретање на бројачник. Дужина пута одређивана је у поређивањем стања на бројачнику на почетку и крају путовања. Таксиметар је био предвиђен за 32.400 километара и тек када би то растојање било пређено, бројачник се могао вратити на нулу.

Тај недостатак Хероновог таксиметра одстранио је један римски официр пионирских јединица изумевши механизам који је дозвољавао да се пред почетак сваког пута бројачник постави на нулу. После сваких десет окретаја диска, у нарочитом „прозорчету“ појављивала се велика цифра. На тај начин Римљани су упознали такозвану десетичну емисију која се примењује и данас код модерних аутомобила.

Механизам је тако добро функционисао да су римске власти ускоро почеле да га користе за мерење дужине путева. То мерење је имало велик стратешки значај: састављене су тачне карте друмова од којих се једна сачувала до данас.

У средњем веку је већина ових изума била заборављена. Тек у време ренесансе поново се родило интересовање за техничке изуме. Италијански инжењер Бузепе Капра конструисао је нов таксиметар. Међутим, требало је на кочије с коњском запрегом монтирати читав низ зупчаника да би се на бројачнику, који се увек налазио пред очима путника, појавиле бројке што означавају пређени пут.

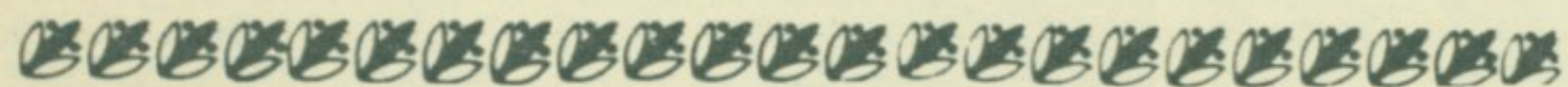

Кит	— — — —	7.000
Слон	— — — —	5.200
Делфин	— — — —	1.800
Човек	— — — —	1.350
Коњ	— — — —	650
Носорог	— — — —	600
Горила	— — — —	500
Пас	— — — —	130
Макаки-мајмун	— — — —	90
Мачка	— — — —	30
Миш	— — — —	0,6

Кит има већи, односно тежи, мозак од слона или делфина. Горила већи од макаки-мајмуна. На први поглед рекло би се да је све јасно: што је животиња тежа тежи јој је и мозак. Али, не журите са закључцима. Диносауруси, давно изумрли представници гмизаваца, који су били тешки од 10 до 15 тона, имали су прави „пилећи“ мозак од свега 30 грама!

У односу на укупну телесну тежину човек, с ретким изузетцима, има већи мозак од свих осталих кичмењака. Сматра се да се тежи-

на мозга одраслог човека креће у границама од 900 до 2.000 грама. Мозак руског књижевника Ивана Тургенјева био је тежак 2.200 грама, а његовог француског колеге Анатола Франса 1.250 грама. Према томе, интелектуалне способности човека не треба везивати с тежином његовог мозга. Познато је каква је дomet достигла човекова стваралачка мисао за последњих 100 година. Међутим, за минутих 10 хиљада година тежина човечјег мозга није се знатно изменила. Научници претпостављају да суштина еволуције човековог мозга не лежи у његовом количинском повећавању (број нервних ћелија у људском мозгу и без тога је веома велик — око 14 милијарди) већ у све сложенијој функционалној вези између елемената нервног ткива. Све већа сложеност и усавршавање тих веза осигурава развијање човекових талената и способности.

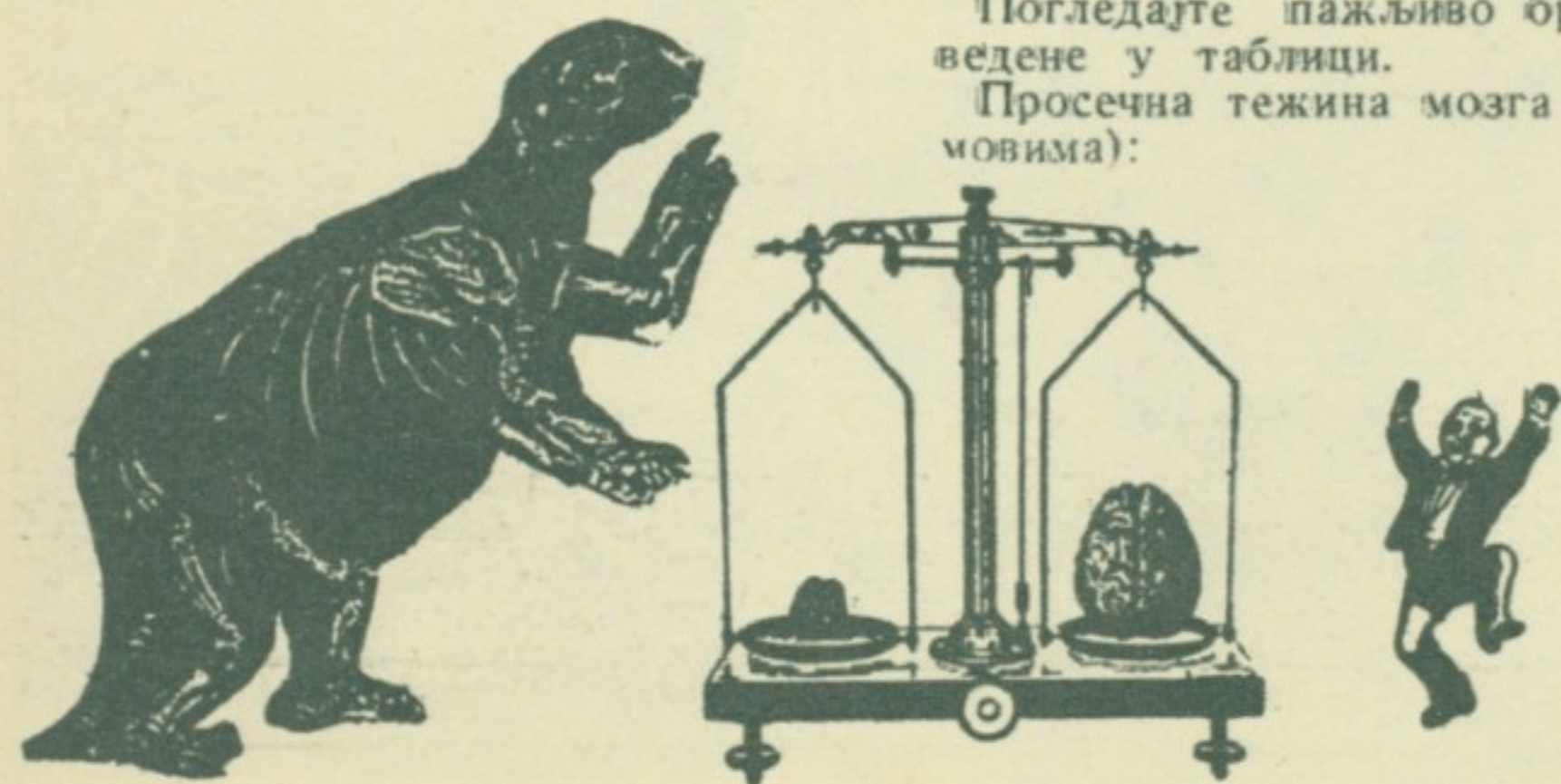

ПАМЕТ на кантару

То што је човек најсавршеније биће на Земљи значи ли да он има и највећи мозак? Да ли је тачно да уколико је један човек паметнији да утолико има тежи мозак?

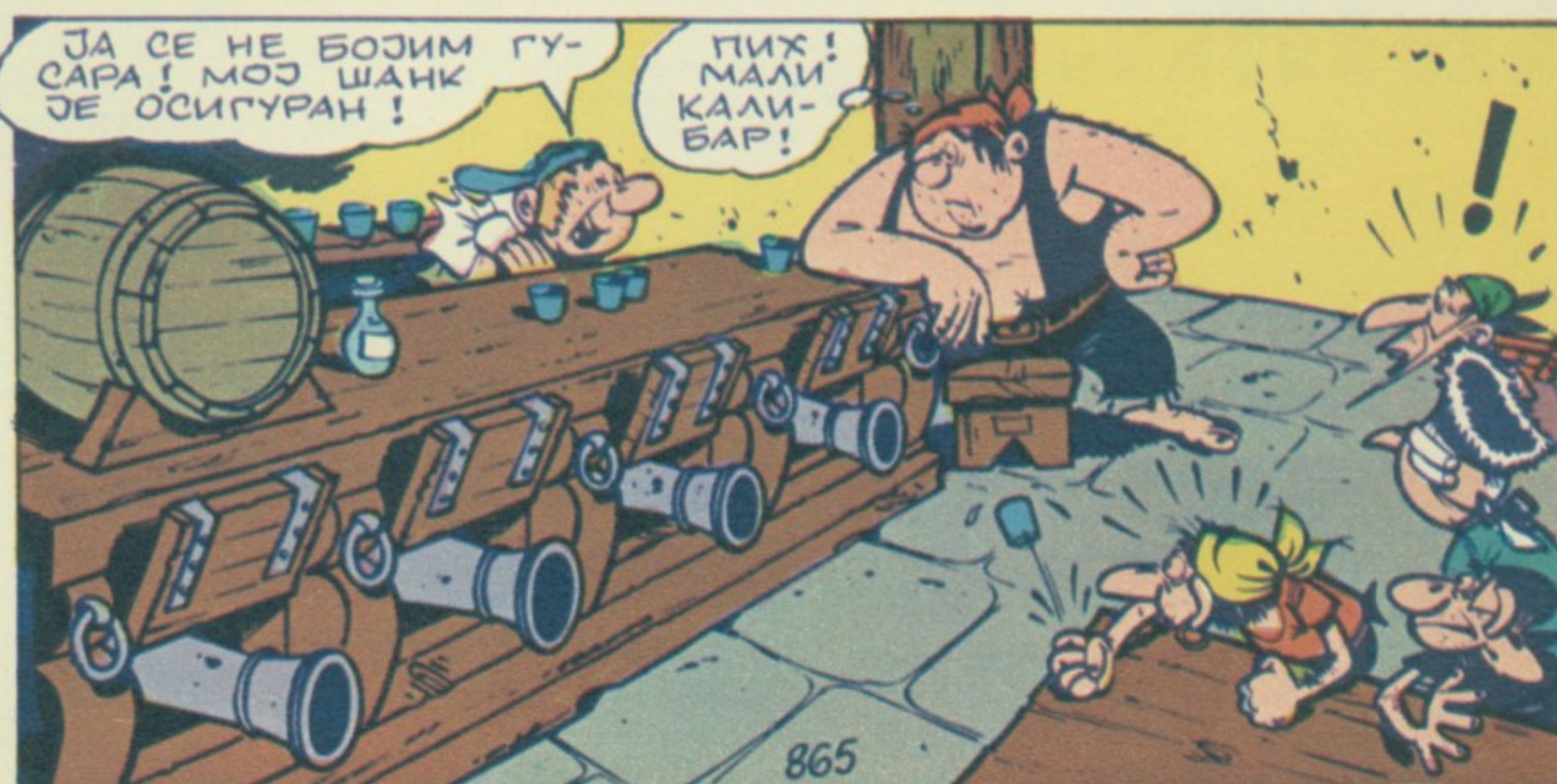
Погледајте пажљиво бројке наведене у табели.

Просечна тежина мозга (у грамима):

ОСТРВО С БЛАГОМ

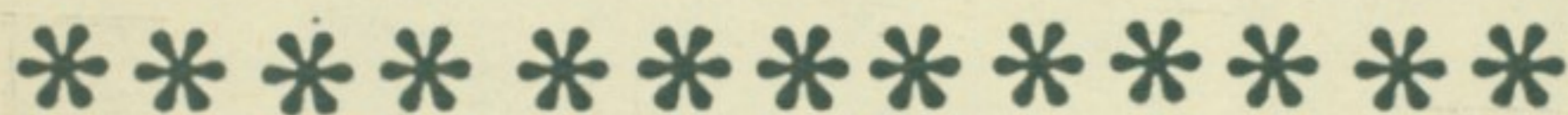
ТЕКСТ: А. РЕЗМОНД
ЦРТА: М. РЕМАКЛ

ВЕЛИКА ТРКА КРОЗ ЧИКАГО

Јурећи кроз залеђене улице Чикага брзином од преко шездесет километара највећи амерички гангстер Џон Дилингер успео је да умакне полицији

Тачно у шест часова и тридесет седам минута, 15. децембра 1933. године, један плави „форд“ са осам цилиндера који је носио ознаку државе Илиноиса и број 438-122 ушао је у 4100. улицу и зауставио се пред ординацијом др Чарлса Ајла. Само што је „форд“ стао, Џон Арети, најбољи шофер чикашке полиције, који је седео у једним необележеним полицијским колима јавио је телефоном: „Долазите одмах са свим колима. То је он.“

„Он“ — то је био Џон Дилингер, народни непријатељ број један. Захваљујући једном достављачу полиција је дознала да ће тог поподнева Дилингер доћи код доктора Ајла на преглед и зато је са петнаест полицијских кола, опколила цео тај блок. Због измаглице и поледице улице су биле тешко проходне. Џон Арети је био убеђен да им у таквим условима Дилингер не може умаћи. Чак ни најбољи шофери на свету не могу да на поледници имају потпуну контролу над колима.

Али, Дилингер је био више него одличан шофер. У младости је возио ђубретарска кола и научио да се

пробија између других аутомобила, да вози по сваком терену и времену. Осим тога, учествовао је и у аутомобилским тркама. Хилтон Крауч, за кога је Дилингер возио као тркач, предсказивао му је светску славу тврдећи да Дилингер има неко специјално чуло за возњу.

Чим је зауставио аутомобил и отворио врата Дилингер као да је „на њушио“ да нешто није у реду. Његова пријатељица Евелин Фрекер, која је седела поред њега, стала је да га наговара да не иде код лекара већ да одмах наставе возњу. И само што је Дилингер поново сео у аутомобил иза угла су почела да се појављују полицијска кола. Дилингер је пуном брзином кренуо уназад, вешто маневришући по клизавој улици и провлачећи се између многих аутомобила. Онда је нагло скрнуо улево кроз једну малу улицу коју полиција није била блокирала.

Међутим, полицијска кола су већ била пристигла и ватра из митраљеза и аутоматских пушака засула је задњи део „форда“ бушећи га. Стакло је прскало у парампарчад.

Али упркос свему Дилингер је изгледа неповређен и журно даље. Настала је луда трка какву Чикаго никад раније није видео мада је овај град био сведок многих узбудљивих трка између полиције и гангстера.

Дилингер је возио брзином која је често достигала чак и сто шездесет километара на час, пробијајући се као тана између многобројних аутомобила који су се на поледници споро кретали. Улазио је у кривине таквом брзином да су му се кола окретала и по неколико пута пре него што би кренула новим смером. Полиција је чинила све да га прати у стопу, користила је сваки погодан тренутак и положај да испали по неки плетун у његов аутомобил. Полицијске сирене злокобно су одјекивале кроз маглом покривене улице а пролазници су врштели бежећи од аутомобила којима је било скоро немогуће управљати. Пуних 14 километара трајала је та сулуда трка кроз јужни део Чикага.

Али, док је Дилингер возио даље као да је сам демон управљао његовим колима, полицијски аутомобили су, један за другим, испадали из трке. Сударали су се и остајали на месту. Неколико кола је настрадао на оштрим кривинама налећући на пролазнике. Од 15 полицијских кола на крају су остала сам она којима је управљао Џон Арети. Али, на једној оштрој кривини и његова кола су клизнула, попела се на плочник и улетела у један излог. Тако је Дилингер и том приликом успео да умакне.

Резултат трке је био стравичан: два полицајца мртва а скоро сви остали лакше или теже повређени. Пролазници-пешаци су најгоре прошли. Осморо је погинуло на улици, а троје је касније умрло у болници. Број повређених прелазно је стотину урачунавајући ту и путнике других аутомобила на која су налетела полицијска кола.

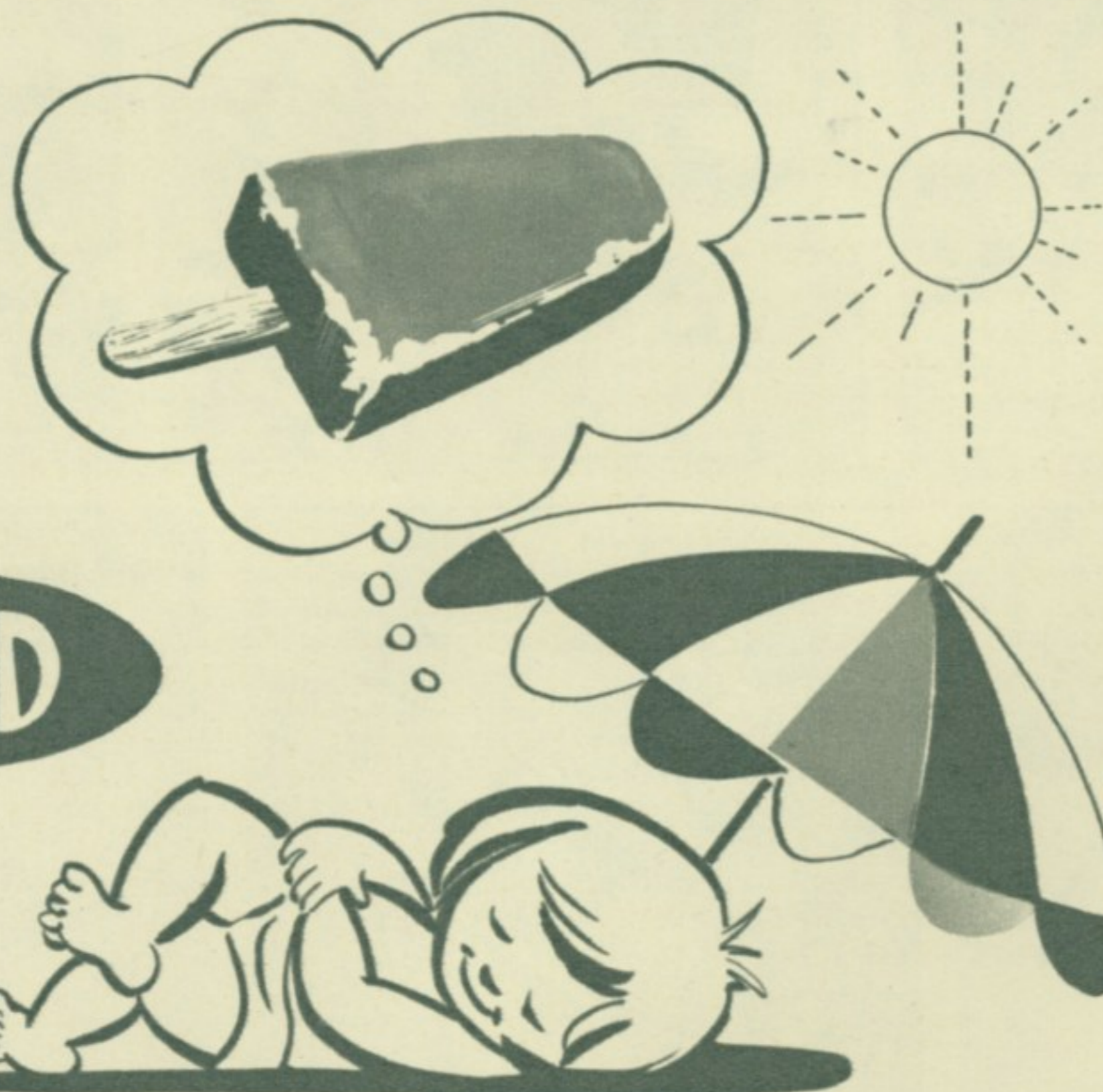

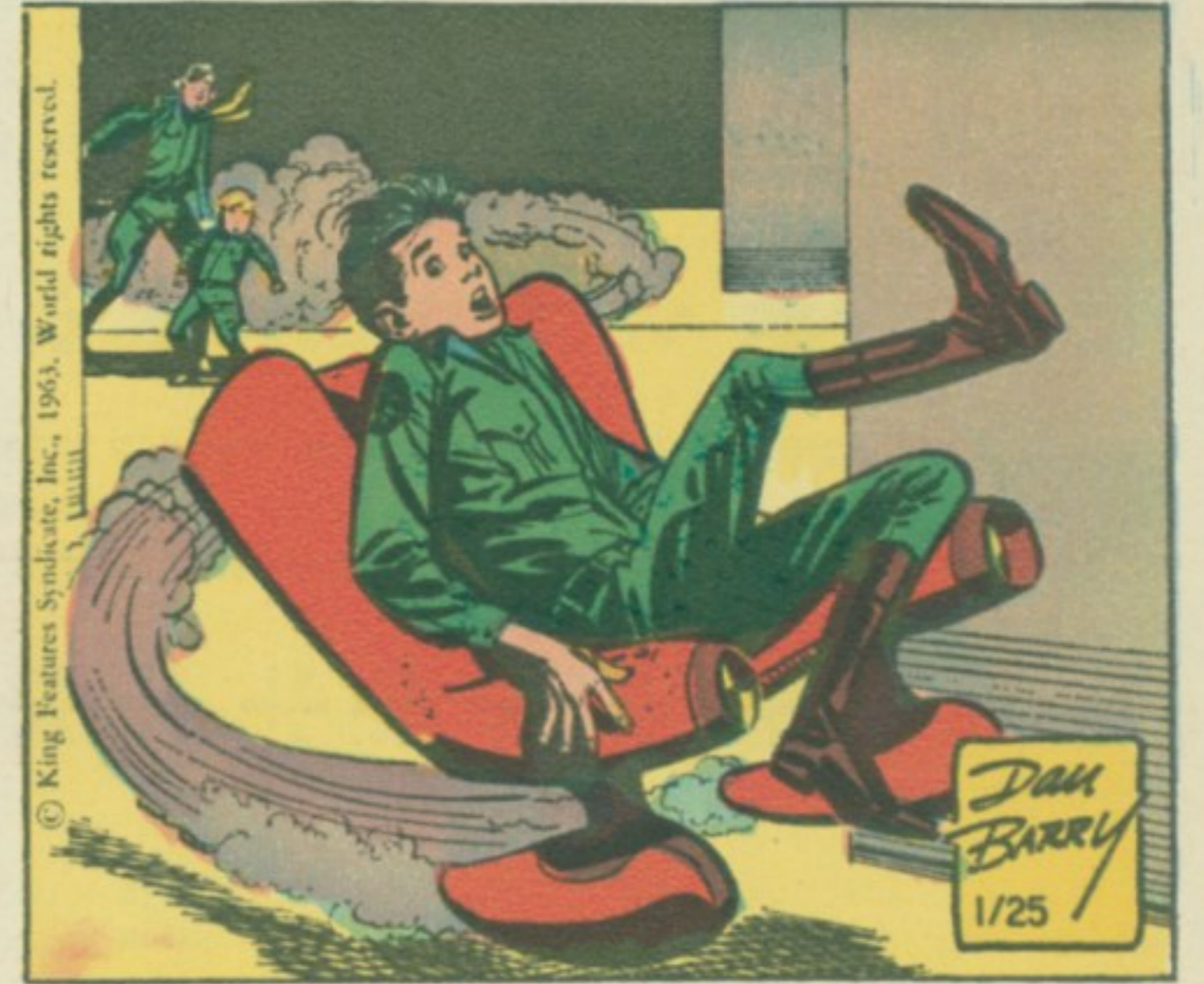
ДЕЦО, МАМЕ, ТАТЕ
И СВИ ОСТАЛИ, ОД
ДАНАС, СВУДА СВА-
КОГ ДАНА СОМБОР-
СКИ СЛАДОЛЕД

SOMBOLED

ПРОИЗВЕДЕН ПО
ДАНСКОЈ ЛИЦЕНЦИ,
НАЛУКСУЗНИЈЕ ОП-
РЕМЉЕН. НАЈБОЉИ
У Е В Р О П И! НАЈ-
ЧУВЕНИЈИ У С В Е Т У!

ПРОИЗВОДИ ПОЉОПРИВРЕДНО-ИНДУСТРИЈСКИ КОМБИНАТ »СОМБОР«

БУГЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ ГЕНЕРАЛОВА ЖЕНА КРИШОМ УБАЦИЛА У ВАЗУ СА ЦВЕЊЕМ, УЧИНИЛЕ СУ СВОЈЕ...

ОХ, НЕ! ГЕНЕРАЛ ЈЕ МРТАВ!

НЕ РАЗУМЕМ... КАКО?

НА ФЛЕЦЕРОВ ПОЗИВ ДОЛЕТЕЛИ СУ ВОЈНИЦИ ИЗ ГЕНЕРАЛОВОГ ШТАБА!

БРЗО! ГЕНЕРАЛ ЈЕ МРТАВ!

ГЕНЕРАЛОВ ЛИЧНИ ЛЕКАР ПРЕГЛЕДАО ЈЕ ПРЕМИНУЛОГ ЈОШ У КОЛИМА...

СПОЉАШЊИ ЗНАЦИ УКАЗУЈУ НА СРЦА-НУ КАП! АЛИ, ЊЕГОВО СРЦЕ ЈЕ БИЛО ЗДРАВО! ОХ... КАКАВ ЈЕ ТО ЧУДАН МИРИС?

МИРИШЕ НА ГОРКИ БАДЕМ! ЦИЈАНКАЛИЈ! ЗАР ЈЕ МОГУЋЕ ДА ЈЕ ГЕНЕРАЛ УБИЈЕН!

ТО ЋЕМО ИСПИТАТИ! А ДОТЛЕ, ЗАХТЕВАМ ДА ВИ ТУАН АРЧЕРЕ И ШОФЕР ОСТАНЕТЕ У КУЋНОМ ПРИТВОРУ!

ШТА? НЕ МИСЛИТЕ ДА САМ ЈА...

КАСНИЈЕ

НЕ ПАМТИМ КАДА МИ ЈЕ ШЕТЊА ПО РАДЊАМА ОВАКО ПРИЈАЛА! МОЈ СУПРУГ... КАКВИ СУ ОНО АУТОМОБИЛИ?

ИЗГЛЕДА ДА ИМАТЕ ПОСЕТУ... ЗВАНИЧНУ!

АХ! ДОКТОР МЕНТО И ТУАН АЋУТАНТ МОГ СУПРУГА! ЧЕКАТЕ ГЕНЕРАЛА?

НА ЖАЛОСТ, МАДАМ, НЕ ЧЕКАМО ГА! ДОШЛИ СМО ДА ВАМ ЈАВИМО...

... ДА ЈЕ ВАШ ПОШТОВАНИ СУПРУГ... УБИЈЕН!

ПРИХВАТИТЕ ЈЕ! ОНЕСВЕСТИЛА СЕ!

Два случаја остаће дуго у сећању најстаријих и најмлађих телевизијских гледалаца чија је заједничка страст — фудбал.

Утакмица Југославија — Француска за Европски фудбалски куп створила је у целој земљи стрепњу и неизвесност, јер се Фудбалски савез Југославије и телевизија нису никако могли да споразумеју око тв преноса. Тек два часа пре почетка споразум је, коначно, постигнут.

Случај пријатељске утакмице Југославија — Бразил, још је драстичнији. Пошто до последњег тренутка нису били начисто да ли ће телевизија преузети пренос или не, многи љубитељи фудбала укључили су телевизор у време почетка меча, надајући се да ће се догодити чудо. Чудо се, међутим, није догодило.

У нашој земљи — то је стара ствар — фудбал и телевизија непрекидно ратују, а жртве су — гледаоци. Да ли је тако и у другим земљама?

НЕЖНА БИЉКА СА ОСТРВА

У Енглеској, где је фудбалска игра и поникла пре више од сто година, лопта ретко гостује на тв програму. „Ко жели да ужива у најважнијој споредној ствари на свету“ (како Енглези називају фудбал), мора ићи на стадионе.

Али телевизија, која жели да задовољи своје гледаоце, покушава на све могуће начине да измени овај строги закон. Познат је податак да су тв компаније понудиле огромну суму (у нашем новцу готово две милијарде динара) желећи да купе од Удружења професионалних клубова дозволу за пренос утакмица које се играју средом и суботом. Не свих, наравно, већ само неких, које би побудиле највише интересовања.

Одговор је био — не! „Фудбал је“, објаснили су фудбалски они, „нежна биљка коју никакав новац не би могао да спасе ако би са игралишта нестало посетилаца. Пет стотина хиљада фунти — то је лепа сума — помогла би касама лигашких клубова (све четири лиге, колико их у Енглеској има), али шта би се догодило са малим, аматерским клубовима широм земље? Заиста, ко би ишао да гледа нижезредне фудбалере у каквој забаченој покрајини, кад у исто време на екрану може да прати сусрете „дивова“ — Манчестер јунајтеда и Тотенгема, Челзија или Евертона? „Намз су“, закључили су фудбалски оци, „мали клубови исто тако важни као и велики. С једне стране они су врело фудбалског ентузијазма, а с друге — из малих клубова регрутују се велике фудбалске „звезде“.

Па ипак, све се креће и упорност, најчешће бива награђена. После вишегодишњих настојања добијена је дозвола да тв, ипак, може приказивати у свом програму, суботом увече, током пола часа, најинтересантније детаље с неких утакмица: голове, лепе комбинације, успешне параде голмана — Друге, Треће и Четврте лиге. Прволигаша, међутим, ни тада нема на програму. Разлог: клубови — чланови Прве лиге исувише су скупи чак и за магнетоскоп. С друге стране, Енглези дубоко верују да ниво фудбала у осталим лигама није ништа гори од прволигашког!

Има, разуме се, догађаја који су јачи и од закона, као што је у Енглеској традиција јача од писаних прописа. Утакмица за енглески куп, која се игра сваке године у

ТВ, ФУДБАЛ, НОВАЦ...

мају месецу, доступна је телевизији, као што се на програму редовно налази и карневал цвећа, или војна парада на краљичин рођендан. Финале фудбалског купа је општенационални празник и у њему имају право да учествују сви становници острва.

Изузетак, такође, представљају и неке важне, међународне утакмице које на острву игра енглеска репрезентација. Али и тада постоји услов: оне могу бити преношене ако у то време не игра ниједан лигашки клуб. Тако се догодило да „меч године“ између Енглеске и Шпаније, недавно, није преношен, мада је стадион Вембли био унапред распродат. Тог дана, у исто време, игране су две — три заостале утакмице Четврте лиге.

ПРИНЦИП ЈЕ ОСТАО ПРИНЦИП... РАДИО ШТЕТНИЈИ ОД ТВ

Наш сусед, Италија, такође је на својеврстан начин решила ово питање. У 1967. години компанија РАИ уплатила је Фудбалској федерацији Италије и Удружењу лигашких клубова 500 милиона лира (милијарду динара) да би стекла право телевизијског снимања, радио-преноса неких фудбалских утакмица и објављивања редовне телевизијске

емисија *Domenica sportiva* (спортска недеља на програму недељом поподне) која одговара нашем „Спортском прегледу“.

Лавовски део ове суме припада, наравно, федерацији Удружења клубова, али и сами клубови добијају коју пару. Зна се, на пример, да је током прошле године милански Интер добио од телевизије шест милиона лира.

За новац који је уложила, компанија РАИ има право да суботом у 19,05 емитује једно полувреме неке утакмице, која је тог дана играна — али никад се не зна које. Камере снимају три утакмице (дакле шест полувремена), а емитују по нахођењу — најзанимљивије полувреме.

Исто тако, на Другом програму, суботом у 22 часа, емитује се једно полувреме са неке друге утакмице, опет по избору телевизије. Једини услов Фудбалске федерације је да једном месечно на тв програму мора бити меч две друголигашке екипе.

Међународне утакмице такође се преносе на телевизији, али се о томе прави специјалан уговор. Пре свега, репрезентација мора играти суботом, да пренос не би ометао недељне утакмице Друге и Треће лиге. Сем тога, телевизија се обавезује да град у којем се утакмица игра (Рим, на пример) искључи из мреже и утакмицу емитује само за остали део Италије. Ако је стадион, пак, унапред распродат, нема разлога да се град домаћин меча искључује из програма.

Цена преноса такође зависи од броја продатих улазница. У случају да су сва седишта попуњена, сума је мала — два милиона лира. Ако нису, цена преноса може се попети на 15 па и на 20 милиона лира!

Интересантно је да у Италији сматрају да радио-преноси много више штете посети на стадионима него — телевизија! Разлог налазе у томе што италијански радио даје, синхронизовано, пренос свих утакмица Прве лиге, које су, истовремено на листићу „тото-кача“, италијанске спортске кладионице. Многи љубитељи клађења, зато, не иду на стадион већ радије остају код куће да уз радио прате кретање резултата утакмица са листића, да би на време сазнали јесу ли тог дана постали милионери!

НАЈВЕЋЕ ЧУДО ОВОГ СВЕТА

СТВОРИЛЕ СУ

Човек античког доба створио је седам светских чуда. У данашње време људска рука ствара на сваком кораку нова, невиђена чуда. Међутим, човек никада неће изградити ништа тако диновско, раскошно и невероватно као што је Велика аустралијска баријера коју су створиле животиње. То је огромна корална превлака која се одмах испод морске површине протеже у дужини од две хиљаде километара спајајући крајњу северну тачку аустралијског континента са

стралијску баријеру надлећу авионом постају сведоци најчудеснијег калеидоскопа боја које се могу срести на Земљи. Између стотина острва боја мора је час плава као пауново перје, час љубичаста, час златаста или црна. Из воде вире корални шиљци танки као игле који се светлуцају на сунцу, а под водом, као стална претња бродовима, чекају при-

баријере живе најопасније убице морских пространава. Ту вребају злогласне ајкуле-тигрови, ајкуле-чекићаре, баракуде, морски ђаволи, рогате пљоснате рибе, диновски полипи и мурине. Истраживачи који у време осеке претражују корална пространства морају да раде с гуменим рукавицама јер их на сваком кораку вребају отровне бодље или жаоке.

ЦРВЕНИ ГРАНТИ ПОЛИП

ЖИВОТИЊЕ

ОШТРИ ЗУБИ МУРИНЕ МОГУ ДА ПРЕГРИЗУ РУКУ

тајени корални спрудови оштри као сечиво. Тешко је поверовати да су „архитекти“ овог раскошног царства природних лепота животињице мање од главе чмоде, које су следе, глупе па чак немају могућности ни да се крећу. Ови сићушни полипи налик на капи желатина градили су у току хиљада година, сантиметар по сантиметар и хектар по хектар,

ИЗ КОРАЛНОГ ГРМА ВИРИ ДИНОВСКА ШКОЉКА ТРИДАКНА

највећу брану на свету. Малени полипи медралоре претварају кречне материје које црцу из мора у окамењени скелет. Генерације изумиру а њихови скелети нагомилавају се једни на друге и цементирају диновску грађевину. Живи корали имају неочекиване облике и боје. Када угину бели су попут креде.

Корални полипи могу живети само до дубина до којих допиру Сунчеви зраци. Испод дубине од 50 метара они изумиру.

У подручју Велике коралне

МОРСКА АНЕМОНА ЧЕСТО ЈЕ СКЛОНИШТЕ СИЋУШНИМ РИБАМА

Ранице проузроковане коралним бодљама одмах се загаде а злогласна морска оса, која личи на мало већу кап желатина, може својом отровном жаоком за два минута да проузрокује смрт неопрезног истраживача. Најодвратнија од свих животиња је синансеја,

О РИБИ „ЦРВЕНОМ ЦАРУ“ (10 ДО 20 КИЛОГРАМА) САЂАЈУ СПОРТСКИ РИБОЛОВЦИ

дуга око 30 сантиметара и покривена брадавицама, кором, блатом и длакама. Дуж њеног тела налазе се бодље оштре попут ножића за бријање у чијем се корену налазе по две кесице пуне отрова. Ако неопрезни шетач згази на бодљу — нема му спаса.

У водама Велике коралне баријере, најбистријим и најпрозрачнијим на свету, пливају рибе невиђених облика и

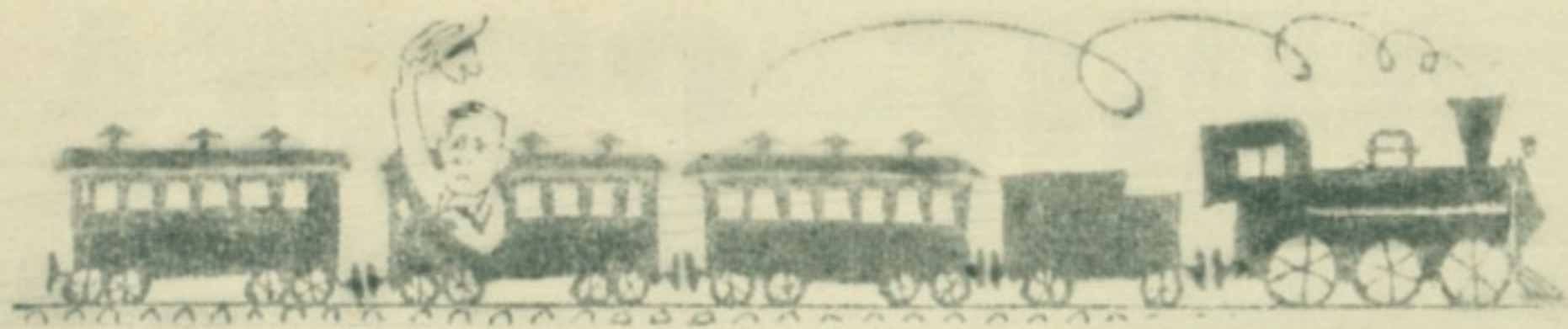
У ГУСТО ЗБИЈЕНОМ ЈАТУ СИЋУШНЕ РИБЕ ОСЕЂАЈУ СЕ СИГУРНИЈЕ

боја. Има их у облику спирали, троугластих и четвороугластих. Пругасте су као тигрови, могу имати тачкасте шаре или личити на шаховско поље. Најзад, ту живи и пинктада, најдрагоценија бисерна шкољка. Подручје Велике коралне бране даје око 85 одсто природног бисера на свету.

СУСРЕТ СА ОВОМ АЈКУЛОМ МОЖЕ ДА БУДЕ КОБАН

МАЛА ПОШТА

НАГРАДЕ ЗА ВЕСЕЛА ПРЕЗИМЕНА

Драга редакцијо,

Носим једно незгодно презиме, које ми је остало од прадеда. Не знам зашто га је узео али мени мало смета јер ме задиркују због њега другови. Може ли се презиме променити?

Ж. Пецикоза, ученик

Тек кад постанеш пунолетан (ако то већ ниси) можеш променити презиме а сад могу да га промене (ако хоће) твоји родитељи. Чуди нас зашто ти смета твоје презиме? Познајемо много њих који би могли да се више љуте на своје презиме а они га носе баш весело и кажу да им такво презиме помаже да се мало насмеју. А смех је, као што је познато здрав.

Да бисмо ипак утврдили: љуте ли се људи на ова весела презимена расписујемо један весели конкурс. Сви они који мисле да су њихова презимена весела, нека нам се јаве. За највеселије презиме даваћемо награде: I награду у износу од 100.— нових динара. II награду од 50.— нових динара и трећу од 30.— нових динара. Дакле, драги читаоци пожуриrete и напишите нам на поштомници, најкасније до 10. августа ваше весело презиме и адресу, и укратко опишите како га носите.

ПИСМО ПРИЈАТЕЉА

Цењени друже уреднице,

Већ одавно се спремам да вам напишем ово писмо, али ме је у томе претекао ваш поштовалац из Загреба. Његово лепо, и паметно писмо, како сте и сами рекли, одушевило ме је и у њему сам нашла све оно што сам и сама желела да вам поручим и што су, верујем, желели многи. Ја спадам у круг оних млађих поштовалаца вашег листа, али га зато ништа мање не волим и јед-

него једна добра књига. Уосталом, верујем да вам је увек то и био циљ.

Мирјана Најдановић
ученица из Задра

ВОЛИМ МОРЕ

Драга редакцијо,

Желео бих да postanем поморски капетан. Обавестите ме где има таква школа и колико иста школа има одсека.

Мирић, Ј. Шабач

Виша поморска школа постоји у Котору. Одсеци су: наугички, бродомашински, поморско-економски, радиотелеграфски, туристички. Пријаве за упис студената за полагање пријемних и диференцијалних испита подносе се Секретаријату Више поморске школе у Котору, и то од 1. до 10. септембра. Дакле, надамо се да ћете се ове године уписати у Вишу поморску школу.

КАКО СЕ ЦРТАЈУ СТРИПОВИ

Веома ме интересују стрипови, а пошто лепо цртам молим вас одговорите ми: да ли се у стрип одмах уписује и текст, да ли се нека тамна места могу обојити тушем и да ли је добар формат листа 29 x 41 см.

Р. Нешовић, Драгобраћа

Текст је најбоље уписати одмах приликом цртања стрипа јер ћете га тако најлакше уклопити у цртеж. Ако цртате стрип већег формата од оног који

ће бити штампан онда сразмерно повећајте и слова у тексту.

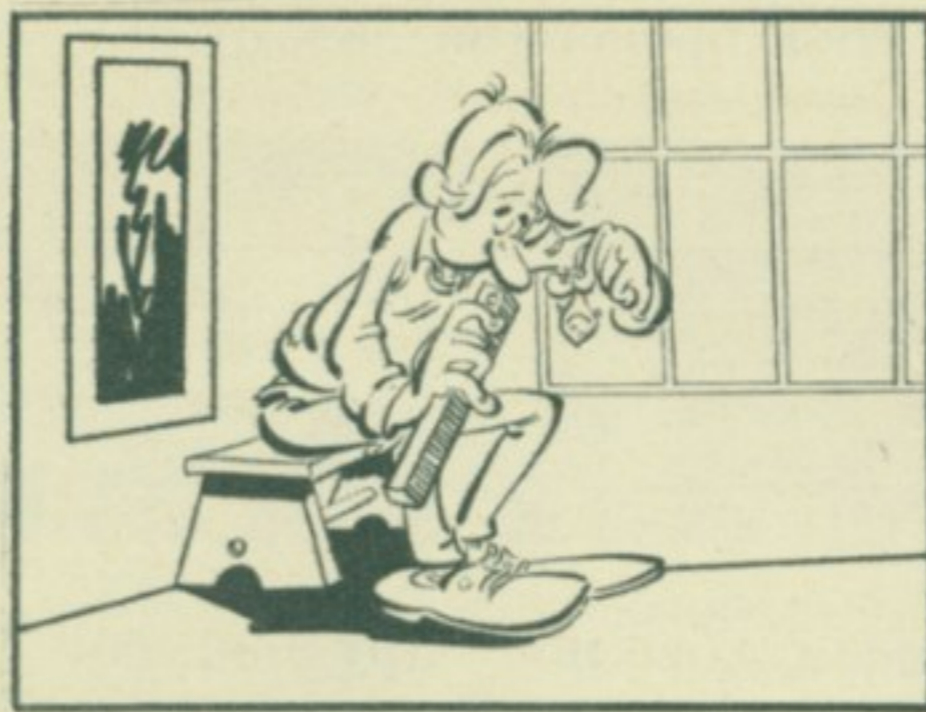
Текстове може да упише и цртач редакције којој шаљете стрип. Поједина места се могу затамнити тушем; то је ваша ствар и зависи од концепције вашег цртежа. О томе треба да одлучи сам аутор стрипа. О формату се увек морате договорити са оним за кога правите стрип.

НАЈМАЊА РИБА НА СВЕТУ

Драги Забавниче,

У твом 863. броју објављено је питање у рубрици „Мала пошта“: „Која је најмања риба на свету“. Ја мислим да бих вам на то питање могао одговорити: најмања риба на свету живи на Филипинским острвима и дугачка је свега 9 до 10 милиметара.

Србољуб Петровић,
10 октобра 25, Смедеревска
Паланка

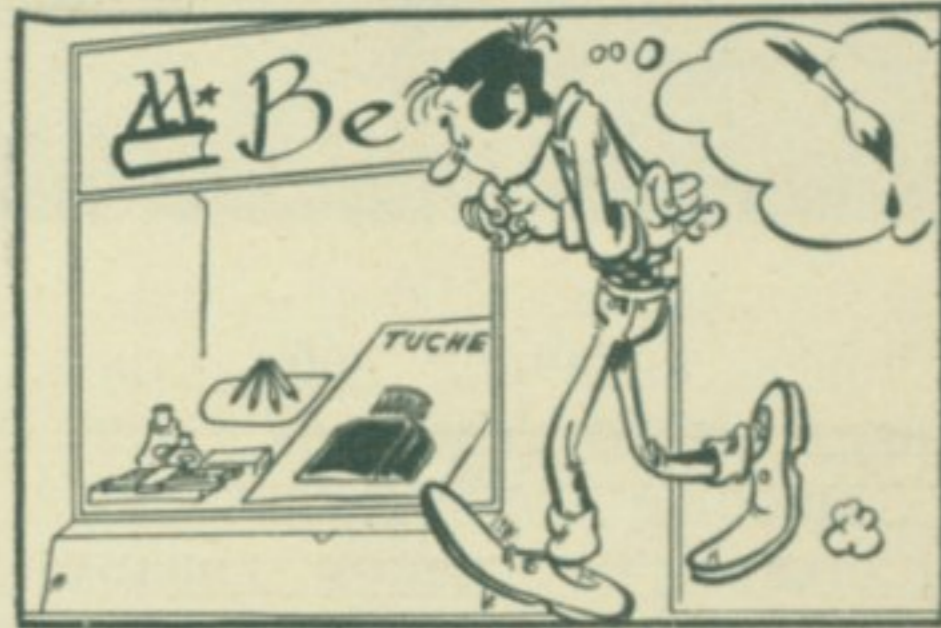
Редакција је задовољна што је добила два одговора на постављено питање. Дакле, риба се назива панкада, дугачка је од 7,5 до 15 милиметара а живи на Филипинским острвима!

КОЛЕКЦИЈА ТУШЕВА

Драга редакцијо,

Дуго сам се распитивао и никако нисам могао да сазнам где могу да набавим колекцију тушева у свим бојама. Обраћам се вама за савет.

М. Абрамовић, Књажевац

Књижара „Веселин Маслеша“ у Београду, Нушићева улица, једна је од најопремљенијих књижара. Има велик избор тушева и осталог материјала за цртање.

РАТНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО

Драга редакцијо,

Желео бих да postanем пилот ратног ваздухопловства али не знам у коју школу треба да се упишем. Интересује ме с каквим успехом треба да завршим осмољетку да бих могао конкурисати за ваздухопловну школу.

Драган Јањић,
Сремска Митровица

Најбоље је да се обратите ваздухопловној гимназији „Маршал Тито“ у Мостару. Они ће вам одговорити о свему — какав успех треба да има ученик, затим кад је пријемни испит и слично. Зато је најбоље да им се обратите одмах.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Желео бих да се дописујем са девојком или младићем из Југославије. Имам 31 годину, волим архитектуру, музику, природу, СССР, г. Москва, ул. Кастанавескаја 43 кор. 3 кв. 67, Јуриј Борисавић Савин.

Ученица сам 6 разреда. Желела бих да се дописујем са омладином из Југославије. СССР, ВКО, г. Лениногорск, ул. Фрунзе дом 45 кв. 1, Агафановој Свете.

Имам 14 година и желела бих да се дописујем са младима из целог света. Скупљам марке, плоче, значке. Братислава Јовановић, Браће Јерковића 94, Београд.

Желела бих да се дописујем са мојим вршњацима. Идем у 6 разред. СССР, ВКО, г. Лениногорск, ул. Фрунзе дом 45 кв. 7 Авдева Тања.

Имам 11 година и ученица сам V разреда. Хоби ми је скупљање салвета. Дубравка Трајковић, ул. Мухарем Бектеши 43, Косовска Митровица.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из целог света. Имам 14 година и обожавам бит музику. Татјана Ђирић, ул. Маршала Тита 38-1-33, Бечеј.

Скупљам салвете, омоте и маркице од чоколаде. Идем у пети разред. Даница Ивковић, ул. М. Тита 124, Сусек, Срем.

Имам 12 година и идем у пети разред. Мој хоби је скупљање салвета и разгледница Јасна Димитријевић, ул. Гине Пајевић бр. 48/2, Светозарево.

Желела бих да се дописујем са друговима из Југославије. Имам 16 година и идем у 9 разред. СССР, г. Одеса 26, Карла Маркса 21/1, Филиповској Алле.

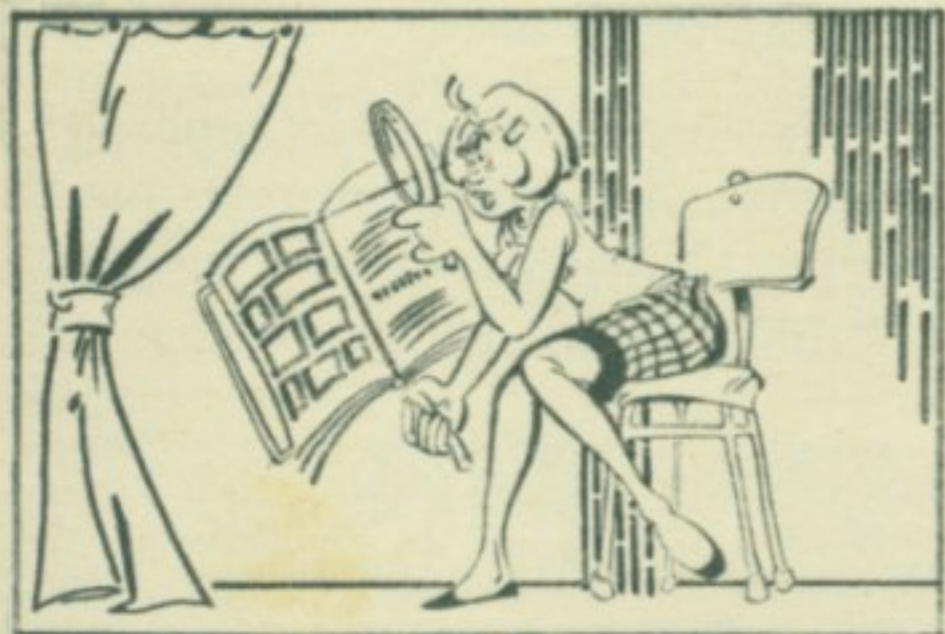
Желео бих да се дописујем са неким младићем или девојком мојих година. Имам 17 година. А. Goncarz, Катовице 5, Z. W. M., 15/8, Пољанд

Желео бих да се дописујем са девојком од 17 — 18 година. УССР Луганској об. Североданск — 1, ул. Гагарина 57 кв. 20, Јацечко Александру Александровичу.

Интересује ме живот омладине у Југославији. И зато бих желела да се дописујем са неким другом или другарицом. Имам 21 годину и радим. СССР, Москва Б-335, ул. Красикова дом 16 кат. 3 кв. 5, Богаревој Наташе.

Читам ваш лист и он ме је заинтересовао. Желео бих да објавим моју адресу у вашем листу. Имам 23 године и хоби су ми фотографије глумаца. УСССР. г. Харков — 59, Јанович Виктор.

Желео бих да се дописујем са вашом омладином. Rte. Ernesto Valdes B. Maso 169, Apt. 7. Rpto. Ayestorao, Habana, Cuba.

ва чекам нови сусрет са његовим омиљеним јунацима. Чим га добијем у руке не испуштам га док не прочитам све, па и најмању ситницу, али увек прескачем ону средњу страну, која је иначе веома лепа и декоративна, али ништа више од тога. Навикла сам да „Забавник“ буде склад лепог и корисног и да после сваког читања његових страна останем са неким новим сензацијама у себи. Та средња страница ме је поколебала у том мом уверењу. Нисам престала да волим „Политикин забавник“ због те једне стране јер је утицај његових симпатичних јунака сувише јак, али сам се мало разочарала. Сетите се песника као што су Ђура Јакшић, Сергеј Јесењин, Пушкин и великих писаца Толстоја, Игоа, Андрића и да не набрајам неисцрпан извор великих и славних људи, који су свој живот посветили циљу да улепшају и оплемене човеков живот. Зар не бисте могли да објавите, на пример, слику Јесењина, неку његову песму и у кратким цртама његову биографију. Немојте заборавити да немају сви могућности да купују књиге и да је јевтинији „Џубокс“

УКЛЕТА ХОРДА

БИО САМ ТЕЛОМ СЛАБ АЛИ НИСАМ БИО ПЛАШЉИВ. А И СЛАБИ ВОЛЕ ДА ЖИВЕ...

"ОТИШАО САМ У САВАНУ. ХРАНИО СЕ КОРЕЊЕМ И ПЛОДОВИМА... СКЛАЊАО СЕ ИСПРЕД ДИВЊИХ ЖИВОТИЊА..."

"...ДУГО САМ ИШАО НЕ ЗНАЈУЋИ ГДЕ ИДЕМ. ЈЕДНОГ ДАНА ПРИМЕТИО САМ ЈЕДНУ ПЕЋИНУ..."

МОГАО БИХ ТУ ПРОВЕСТИ НОЋ! САМО ДА НИЈЕ НАСТАЊЕНА!

ШТА ЈЕ ОВО? КОСТИ! ЈЕДАН ТИГРИЊ! ПА ЈА САМ У ТИГРОВОЈ ЈАЗБИНИ!

ПРЕКАСНО!

ГРРРР!

ИЗНЕНАДА...

ОХ! ДРХТАО САМ ОД СТРАХА! У НЕКОЛИКО ТРЕНУТАКА ИЗБЕГАО САМ ДВЕ СМРТИ...

РАНА НИЈЕ БИЛА ТЕШКА! ИЗВЕО САМ ТИГРИЊА ИЗ ПЕЋИНЕ! ХРАНИО САМ ГА И НЕГОВАО! ТИГРИЊ ЈЕ РАСТАО БРЖЕ ОД МЕНЕ И ПОСТАО МИ ПРИЈАТЕЉ А ЗАТИМ И МОЈ ЗАШТИТНИК!

СТЕНЕ КОЈЕ СУ СЕ СРУШИЛЕ ЛОКЛОПИЛЕ СУ ТИГРИЦУ. КАДА САМ СЕ УВЕРИО ДА СЕ ТИГРИЦА НЕ МИСЕ ОДМЕНИО САМ СЕ ОД СТЕНЕ И ПОШАО ПРЕМА ИЗЛАЗУ...

ТИГРИЊ! НА ЊЕГА САМ ЗАБОРАВИО! РАЂЕН ЈЕ!

● сибирски биолози успели су да забележе „гласове“ једног јата харинги. Касније емитовани звуци показали су да ови „гласови“ личе на звук модерних инструмената.

● Кашнири Цаму, држава у Индији има две престонице: једну за

лето другу за зиму. Лети се влада сели у Шринагар а зими јој је седиште у Цаму.

● десет милиона стабала, багремова и еукалиптуса и борова, биће ускоро засађено у Либији. Циљ: да би се пошумљавањем око три хиљаде хектара пешчаре и око две хиљаде хектара неплодне земље покушало да оспособи колико толико за живот у пустињи.

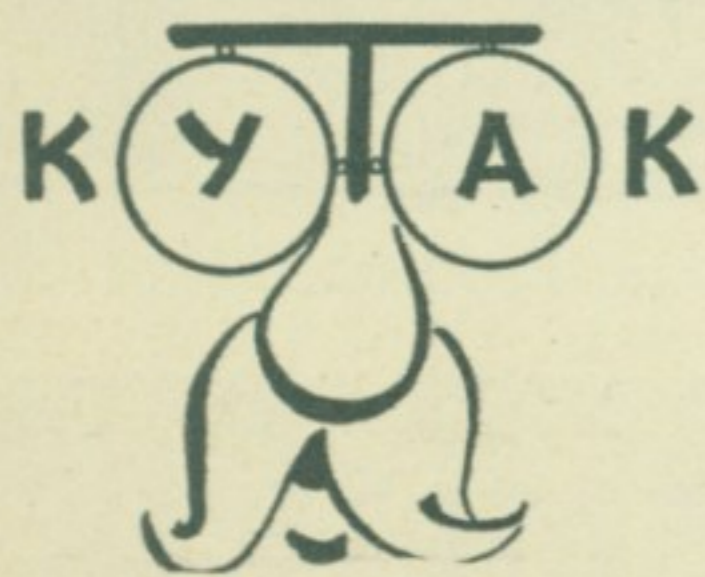
● ширина Гибралтарског мореуза који се налази између Шпаније и Марока и повезује Средоземно море са Антлатиком креће се од

12 до 37 километара. И дубина му је различита. Тако пред Тарифом износи 760 а на источном улазу прелази и хиљаду метара.

● посетиоци зоолошког врта у Оџи, у близини јапанског града Кобе, могу да виде „лепона“, младунче леопарда и лавице. Управа овог зоолошког врта ускоро очекује принову горитана, насталог укупштањем гориле и женке шимпанзе.

ВЕ*СЕ*ЛО*Г
архивара

РАЗУМЕВАЊЕ

Амерички новинар Хари Фосдик успео је једном да интервјуише жену Алберта Ајнштајна. Питао ју је између осталог да ли она разуме теорије свог мужа о релативности и структури материје.

После краћег оклевања Ајнштајнова жена је одговорила:

— Његове теорије свакако не разумем. Али оно што је за мене најважније то је да разумем — њега.

ПСИ И ЉУДИ

Једног дана енглески писац Грејем Грин играо се са својим псом

на обали Темзе. Писац је бацао у воду каменчиће које је пас доносио натраг. Да ли се пас уморио, или га је струја захватила, тек наједном је почео да се дави. Не оклевајући ни тренутак, писац је скочио у воду и спасао пса. Све то је са обале посматрао један пролазник. Кад је Грин изашао из воде пришао му је и рекао:

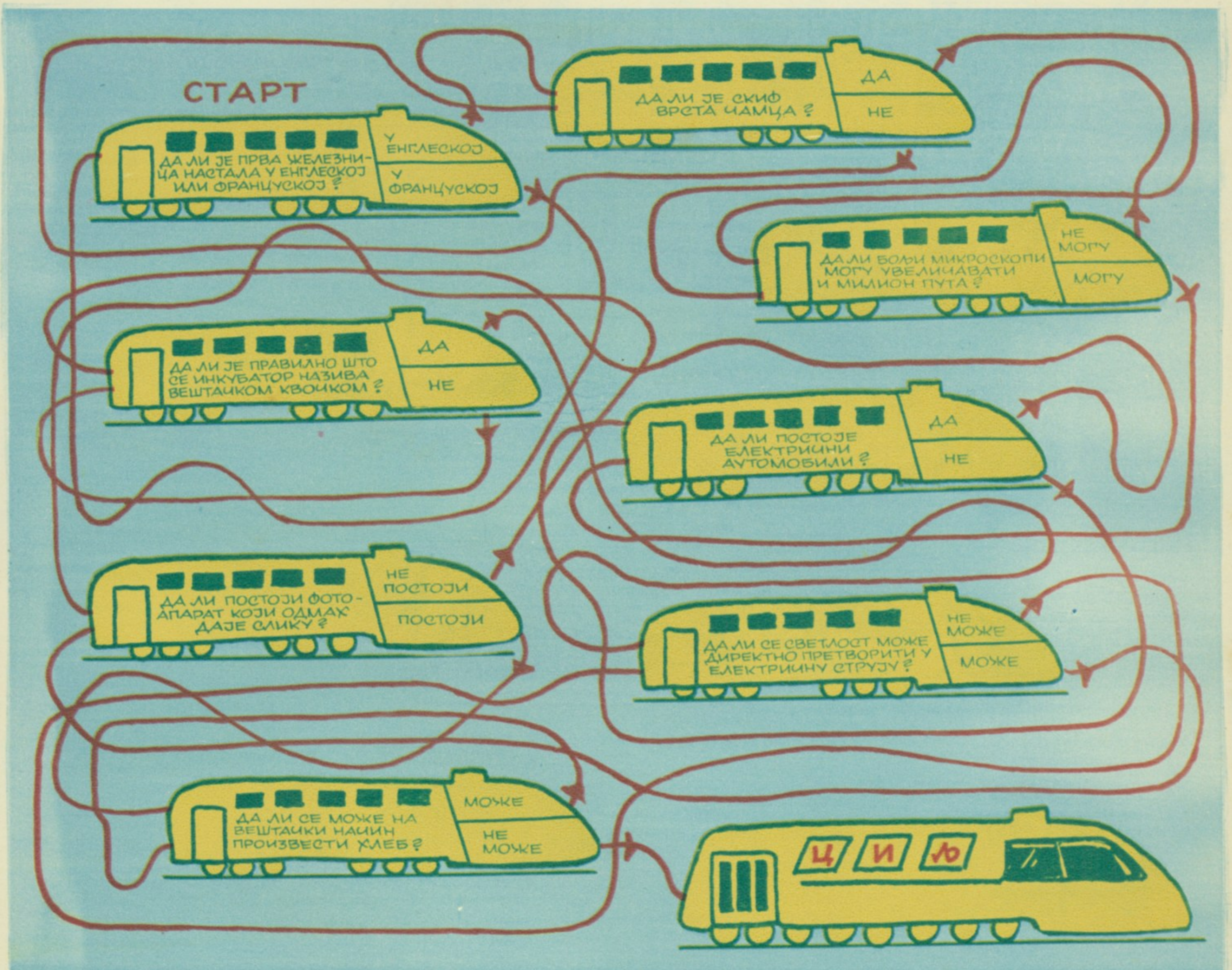
— Браво! Верујте ми да познајем мало људи који би скочили у воду због једног пса.

— Вероватно сте у праву — одговори Грин. — Али ни ја не познајем много људи за које бих то исто учинио.

Познајемо ли технику? Проверимо то и научимо оно што не знамо. У томе ће нам помоћи овај цртеж с дизел-електричним локомотивама. На свакој од њих налази се питање и два одговора (с десне стране). Прво прочитамо питање на оној локомотиви на којој пише „старт“. Изабирамо један одговор и следимо линију која води од њега.

Она нас доводи на другу локомотиву (питање). Решавамо питање и поступамо на првобитни начин и тако све док не дођемо до циља. Уколико смо нешто решили погрешно, линија нас враћа на исто питање. На тај начин можемо да проверимо тачност одговора.

У ИДУЋЕМ БРОЈУ: ОПЕТ ХЕМИЈА

ОРИГИНАЛНИ СЕВИЉСКИ БЕРБЕРИН

Једно месташце на Лонг Ајленду у близини Њујорка зове се Севиља. Месни берберин, који је у последње време имао све мање муштерија дошао је на идеју да искористи име свог градића и направи себи рекламу. Ускоро се изнад његове радње појавила велика светлаха реклама:

„У овој радњи запослен је прави севиљски берберин“.

НИКАД НИЈЕ КАСНО

Томас Неси и Мери Харди, обоје из Индианополиса, појавили су се не давно пред уредом за склапање брака и од зачућеног службеника затражили дозволу за склапање брака, за коју су поднели молбу још 1942. године.

Службенику уреда Неси је објаснио да је с подизањем дозволе толико одуговлачио због малих неспоразума до којих је између њих двоје долазило. Међутим, сад су сви неспоразуми изглађени и сада могу да склопе брак обоје уверени да ће бити складан.

АХ! ТА ЛУДА, ЛУДА МОДА

У великим америчким градовима одавно се све више срећу младе девојке које се називају „Пикасо герле“. Разлог: све оне имају поред својих природних очију још по два или четири исцртана ока: на образу, челу, врату, па чак и на коленима. Вештачке очи оне не цртају саме себи већ тај уметнички задатак поверавају правим сликарима уз изричит захтев да се кожа испод очију тако набира да се стиче утисак као да око намигује. Свашта!

* укршћене речи *

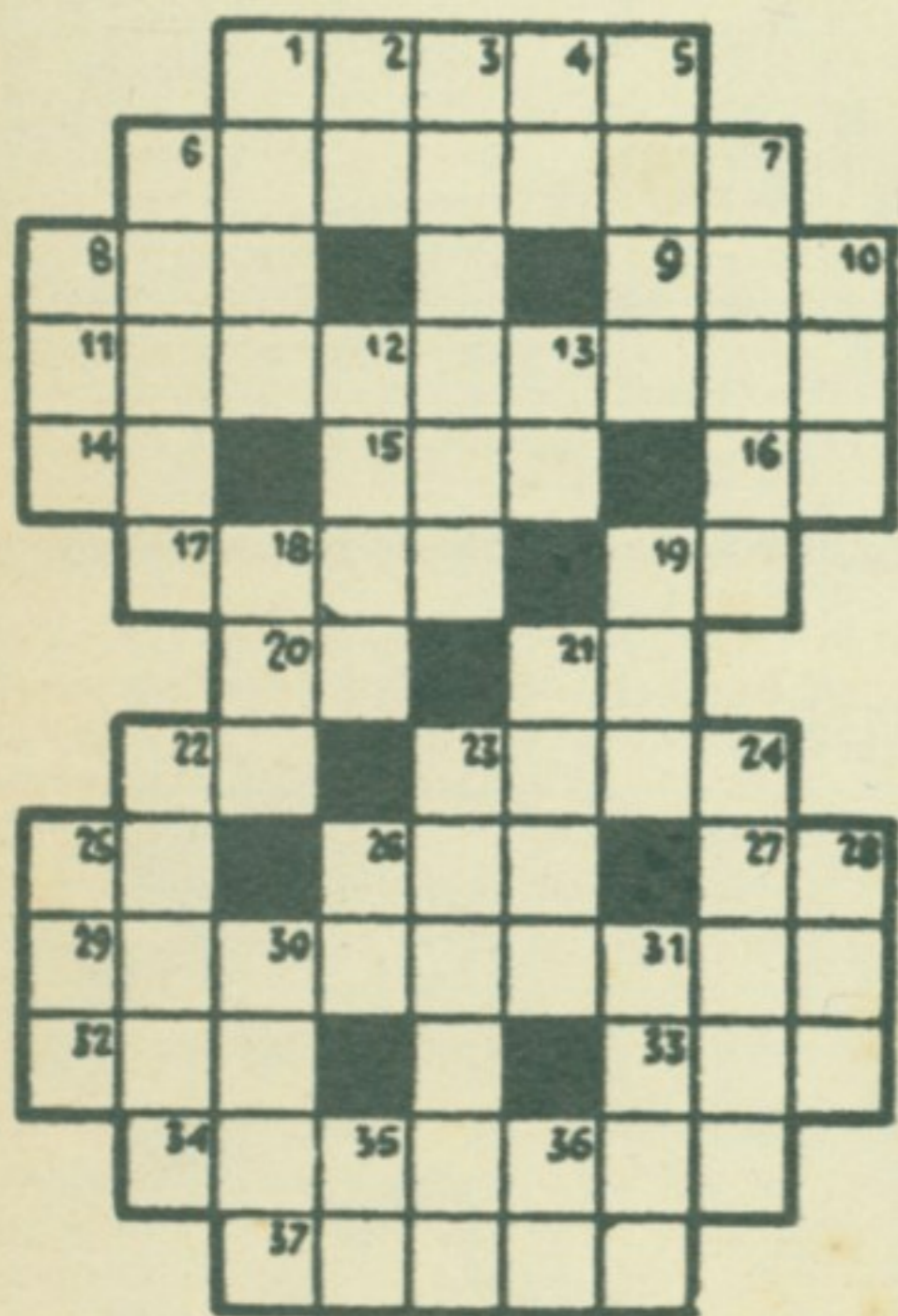
Водоравно: 1) роман Сима Матавуља, 6) четвртина године, 8) целокупно, 9) аутомобилско светло, 11) летовалиште у Далмацији, 14)

мера за површину, 15) зимски спорт, 16) немачки предлог, 17) читава, 19) два сугласника, 20) хемијски знак за молибден, 21) река у Аустрији, 22) ситан француски новац, 23) удружење, 25) коњ, 26) све за, 27) део коњске опреме, 29) јужно воће, 32) позади, 33) савремени совјетски пијаниста (Јаков), 34) додаток подмету који значи неку особину или својство, 37) злато (лат.).

Усправно: 1) прилог за време, 2) предлог, 3) врста воћа, 4) два слова, 5) напитак, 6) врста минерала, 7) синцир, 8) бања у Белгији, 10) љут корен, 12) главни град Норвешке, 13) лична заменица, 18) аустралијска птица тркачица, 19) врста афричке антилопе, 21) староседелац Балканског полуострва, 22) путељак, 23) музички инструмент, 24) наша плодна покрајина, 25) марка аутомобила, 26) митолошки бог подземља, 28) индустријска биљка, 30) женско име, 31) проналазак, 35) хемијски знак за рутенијум, 36) два слова.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) Платон, 6) алас, 7) Геа, 9) мак, 10) Глух, 11) А(лександар) В(учо), 12) храст, 13) так, 15) исте, 16) играм, 18) РР, 19) ред, 20) ја, 21) локал, 23) Ш(о) Б(ернард), 25) аба, 26) Епир, 28) ши, 29) Отава, 30) кип, 32) Отон, 33) оцат, 35) оса, 36) артист.

ХУМОР

Марко учи занат код једног електричара. Кад је мајстор отишао послом зазвонио је у радњи телефон.

— Хало! Покварило ми се звонце на вратима. Можете ли одмах доћи?

— Долазим одмах — одговорио је Марко.

Увече, исти глас љутито пита због чега мајстор није дошао кад је обећао.

— Како да нисам долазио — правда се Марко — чак сам звонио десетак пута на вратима, али ми нико није отворио.

— Тата, хвала ти на дивном поклону. Просто немам речи да ти кажем колико сам задовољна.

— Добро, добро! Идуће године купићу ти један речник!

Зубни лекар: Драги мој дечаче, твој зуб је мртав, мораћемо да му ставимо круну.

Дечак: А може ли то крунисање да прође без церемонија?

Жарко се изгубио на улици и обраћа се саобраћајцу:

— Чико, да нисте видели једног тату без његовог малог дечка...

...а затим бризне у плач и додаје:

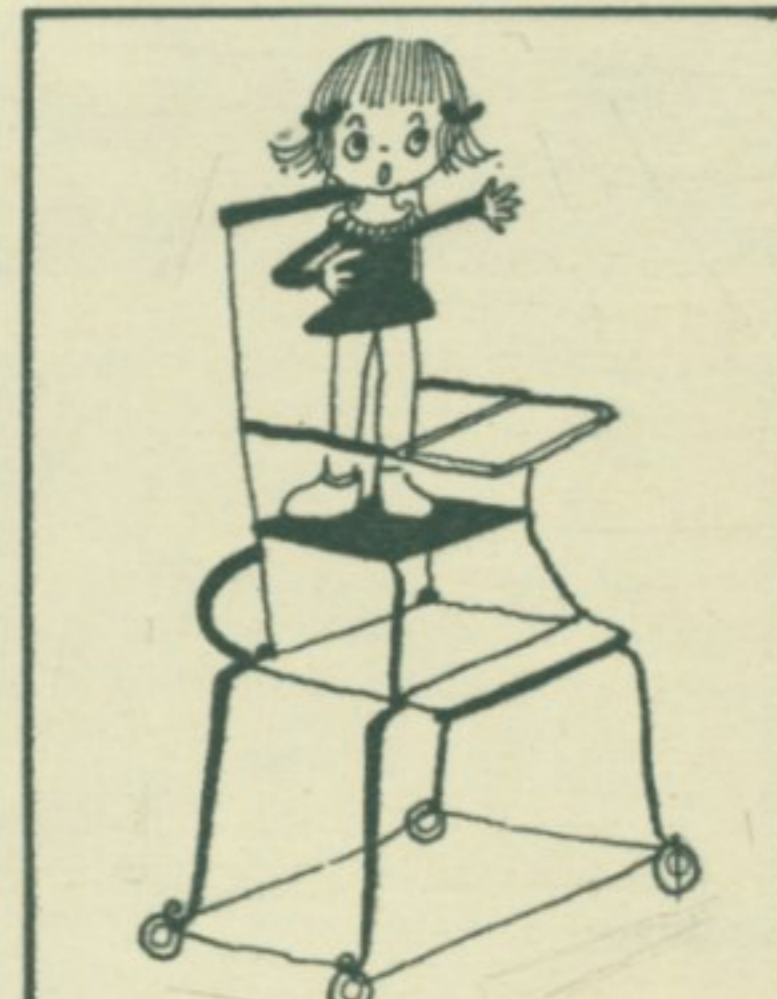
— А тај дечак сам ја!

Бобан показује оцу своју свежину из рачуна.

— „Фино, фино, али због чега си оставио ову страну празну?“

— Па ту је требало да уради мо рачун напамет.

— Мама, хоћеш ли да ти испричам последњу радосну новост?

— Слушам те, душо.

— Па, добро, та последња новост сам ти ја.

Одговорни уредник Стојиљко Стојиљковић, Београд, Македонска 29 ● Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29 ● Текући рачун број 608—1—82—1 ● Поштански фах 124 ● Претплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полугодишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара ● Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају.

WALT
DISNEY

МИКИ

